

Kancelária Rady pre vysielanie a retransmisiu

**Správa o komparatívnom monitoringu hlavných spravodajských relácií televíznych
staníc
STV 1, TV Markíza, JOJ a TA 3
(monitorované obdobie: 15. september 2008 – 15. október 2008)**

Predkladá: Programový odbor: Mgr. E. Kuželjová
Mgr. P. Sehnal
Mgr. K. Hudecová
Mgr. T. Vagaský

OBSAH

ÚVOD	3
METODIKA	4
1 VÝSLEDKY MONITORINGU SPRÁV STV 1	5
1.1 Priestor a spôsob prezentácie politických subjektov	6
1.2 Priestor a spôsob prezentácie jednotlivých politikov	9
1.3 Nekorektné správy alebo profesionalita spravodajstva ako jeho kvalitatívny znak	11
1.4 Súhrn	11
2 VÝSLEDKY MONITORINGU TELEVÍZNYCH NOVÍN TV MARKÍZA	12
2.1 Priestor a spôsob prezentácie politických subjektov	13
2.2 Priestor a spôsob prezentácie jednotlivých politikov	15
2.3 Nekorektné správy alebo profesionalita spravodajstva ako jeho kvalitatívny znak	16
2.4 Súhrn	17
3 VÝSLEDKY MONITORINGU NOVÍN JOJ	18
3.1 Priestor a spôsob prezentácie politických subjektov	19
3.2 Priestor a spôsob prezentácie jednotlivých politikov	22
3.3 Nekorektné správy alebo profesionalita spravodajstva ako jeho kvalitatívny znak	23
3.4 Súhrn	25
4 VÝSLEDKY MONITORINGU HLAVNÝCH SPRÁV TA 3	26
4.1 Priestor a spôsob prezentácie politických subjektov	27
4.2 Priestor a spôsob prezentácie jednotlivých politikov	30
4.3 Nekorektné správy alebo profesionalita spravodajstva ako jeho kvalitatívny znak	32
4.4 Súhrn	32
KOMPARÁCIA	33
ZÁVER	35
ZOZNAM PRÍLOH	36

Správa o komparatívnom monitoringu spravodajstva televíznych staníc STV 1, TV Markíza, JOJ a TA 3

Cieľ monitoringu: komparácia prezentácie politických subjektov a jednotlivých politikov v hlavných spravodajských programoch STV 1, TV Markíza, JOJ a TA 3 a to najmä z pohľadu naplňania ust. § 16 písm. b) zákona č. 308/2000 Z.z. o vysielaní a retransmisii, ktoré vysielateľovi ukladá povinnosť:

„zabezpečiť objektivnosť a nestrannosť spravodajských programov a politicko-publicistických programov; názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru.“

Monitorované televízne stanice: STV 1, TV Markíza, JOJ, TA 3

Výberový súbor a časový rozsah monitoringu predstavujú hlavné spravodajské programy STV 1, TV Markíza, JOJ a TA 3. **Časový rozsah monitoringu** predstavuje obdobie 1 mesiaca (15.9.2008 – 15.10.2008).

Sledované parametre:

- priestor prezentácie politických subjektov (prezident, vláda, politické strany) s rozlíšením na priamu a nepriamu prezentáciu
- spôsob ich prezentácie (pozitívny, neutrálny, negatívny)
- priestor a spôsob prezentácie jednotlivých politikov (pozitívny, neutrálny, negatívny)
- nekorektné správy (dodržiavanie kritérií objektivity a nestrannosti v jednotlivých spravodajských príspevkoch)

Východiská posudzovania:

Hlavné východisko posudzovania predstavoval zákon č. 308/2000 Z.z. o vysielaní a retransmisii, predovšetkým ustanovenie § 16 písm. b).

Okrem toho sme rešpektovali aj ďalšie právne normy, týkajúce sa slobody prejavu, akými sú článok 26 ods. 1, 2, 3 a 4 Ústavy SR a článok 10 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd. Zároveň v záujme úplnosti posudzovanej problematiky sme brali do úvahy aj Kódex novinárskej etiky Slovenského syndikátu novinárov (SSN, 1990), Deklaráciu princípov novinárskeho vystupovania (FIJ/MFN, 1954), ako aj Rezolúciu 1003 (1993) Parlamentného zhromaždenia Rady Európy o etike žurnalistiky a zároveň Odporúčanie č. 1215 (1993) k etike novinárstva spolu s jeho výkladovou správou.

Vo vzťahu k vyššie citovanému § 16 písm. b) zákona č. 308/2000 Z.z. *„názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru,“* považujeme za dôležité poukázať na Rezolúciu 1003 (1993) Parlamentného zhromaždenia Rady Európy o etike žurnalistiky, keďže sa do citovanej normy priamo premietol princíp deklarovaný v bode 3 menovanej Rezolúcie: *„Základným princípom etického uvažovania v žurnalistike je to, že sa musí rozlišovať medzi správami a názormi, zabrániť tomu, aby sa oba útvary navzájom plietli. Správa je informácia o faktoch a údajoch, kým názor prináša myšlienky, idey, vieru alebo hodnotiace stanovisko zo strany spoločností ovládajúcich médiá, vydavateľov alebo novinárov.“*

Vymedzenie obsahu pojmov objektivnosť, nestrannosť, názory a hodnotiace komentáre

Pojmy objektivnosť, nestrannosť, názory a hodnotiace komentáre nie sú v zákone č. 308/2000 Z.z. ani v súvisiacich normatívnych právnych aktoch bližšie špecifikované alebo definované, a teda spadajú do kategórie neurčitých pojmov. Pre neurčité pojmy platí zásada, že je vo výlučnej kompetencii správneho orgánu v procese aplikácie práva, aby vymedzil ich obsah. Pri vymedzení obsahu neurčitých pojmov použitých na formálne vyjadrenia všeobecných javov správny orgán prihliada na všeobecné názory, stav spoločnosti a ďalšie faktory exaktného charakteru ako význam sémantický, historický atď.

Pri vymedzení obsahu predmetných pojmov sme vychádzali, tak ako v predchádzajúcich monitoringoch, zo súčasnej teórie žurnalistiky. V rámci nej je podstatou jednotlivých verzii výkladu pojmu objektivita spravodajstva predovšetkým vyváženosť a nestrannosť pri výbere a prezentácii informácií. Podľa D. McQuaila (D. McQuail, Úvod do teórie masovej komunikácie, Portál 1999) predstavuje objektivita *„zvláštnu formu mediálnej činnosti a zvláštny postoj k úlohe zhromažďovať, spracovávať a rozširovať informácie. Hlavnými rysmi objektivity sú: osvojenie si pozície odstupu a neutrality vo vzťahu k predmetu spravodajstva (teda vylúčenie subjektívneho pohľadu či osobného zaujatia); absencia stránenia (to znamená nestavať sa v sporoch na ničiu stranu a zdržať sa akejkoľvek predpojatosti); oddanosť presnosti a ďalším kritériám pravdivosti (ako sú relevancia a úplnosť); absencia skrytých motívov alebo služby tretej strane.“* Porovnateľnou z hľadiska definície objektivity je aj verzia výkladu **zložiek objektivity** podľa Westerstahla, ktorú McQuail ďalej prináša. Podľa tejto verzie sú hlavnými zložkami objektivity **faktickosť** (zahŕňa predovšetkým pravdivosť a relevanciu) a **nestrannosť** (predpokladá vyváženosť a neutralitu). **Nestrannosť musí byť dosiahnutá kombináciou vyváženosti (rovnaký alebo pomerný čas/priestor/dôraz) protichodných výkladov, pohľadov alebo verzii udalostí a neutrality pri jej prezentácii.**

Obdobné je aj vymedzenie kritérií objektivity podľa L. Hagen (Schulz W., Hagen L., Scherer H., Reifová I., Analýza obsahu mediálnych sdělení, Praha 1998). Podľa neho kritériami objektivity spravodajských príspevkov sú:

- **relevancia** (prezentácia toho, čo si zasluhuje pozornosť zo spoločenského hľadiska),
- **presnosť** (najdôležitejšie kritérium kvality žurnalistickej práce, ktoré znamená, že správa by mala obsahovať výlučne fakty zodpovedajúce skutočnosti),
- **transparentnosť** (požiadavka uvádzať pri kontroverznej problematike informačné zdroje, potvrdzujúce spoľahlivosť informácií),
- **vecnosť** (žurnalisti by nemali do prezentovaných informácií vkladať vlastné komentáre či hodnotenia, na vyjadrovanie vlastných stanovísk by mal byť vyčlenený osobitný žáner – komentár),
- **vyváženosť** (ide o rovnomerné zastúpenie nielen politických alternatív, vo vzťahu k rozsahu a úprave konkrétnej správy),
- **rôznorodosť** (poskytovanie čo najširšieho výberu informácií),
- **aktuálnosť** (rýchle informovanie o relevantných udalostiach),
- **zrozumiteľnosť** (logicky správne radenie udalostí).

Metodika a zaznamenávanie údajov:

V rámci zvolených sledovaných parametrov boli predmetom monitoringu príspevky domáceho spravodajstva, pričom za relevantné boli považované tie, v ktorých bola zaznamenaná prítomnosť (slovom, obrazom) sledovaných subjektov – prezident, vláda a jej predstavitelia, politické strany a ich zástupcovia.

Časový priestor venovaný sledovaným subjektom bol meraný v sekundách. Osobám, ktoré zastupovali sledovaný subjekt sa čas pripísal, keď bola:

- osoba *priamo prezentovaná* – t.j. osoba dostala priestor na vyjadrenie, hovorila na kameru alebo mikrofón,
- osoba *prezentovaná sprostredkované, nepriamo* – t.j. o osobe sa vyjadroval iný subjekt, napríklad politik alebo občan, o osobe hovoril alebo ju citoval zástupca média, osoba bola v zábere a materiál komentoval redaktor.

V prípade, ak subjekt nedostal priestor, ktorý by sa dal zmerať, ale bol v príspevku spomenutý, bol mu pridelený čas 1s.

Ak sledovaný subjekt nebol prezentovaný osobou, bol zaznamenaný taký časový priestor, na akom bola informácia o ňom prezentovaná – napr. ilustračné zábery, logo strany a pod.

Ku každému subjektu bola okrem časového priestoru priradená aj:

- forma prezentácie – *priama* (priame slovné vstupy politikov, t.j. priama reč politika) a *nepriama* (ide o prezentáciu, keď sa o sledovanom politickom subjekte alebo jeho zástupcovi vyjadruje niekto iný). Rozlíšenie prezentácie na priamu a nepriamu poukazuje na fakt, do akej miery dáva televízia sledovanému subjektu možnosť vyjadriť svoje názory priamo, vlastnými slovami a do akej miery jeho názory sprostredkováva.

- hodnotiaca známka, ktorá vystihuje spôsob, akým sú informácie o sledovanom subjekte prezentované. Hodnotová škála pozostávala z 3 stupňov:

1. *pozitívny* – kontext informácií, v rámci ktorých bol subjekt prezentovaný mal pozitívny charakter a informácie o subjekte vyznievali v jeho prospech,
2. *neutrálny* – informácie o prezentovanom subjekte boli vecné, neobsahovali ani pozitívny, ani negatívny kontext,
3. *negatívny* – kontext informácií, v rámci ktorých bol subjekt prezentovaný mal negatívny charakter a informácie o subjekte vyznievali v jeho neprospech.

V rámci monitoringu sa zaznamenávalo meno subjektu, príslušnosť (tak, ako bola médiami uvedená a ako vyplývala z kontextu prezentácie), časový priestor prezentácie (v sekundách), forma prezentácie (priama, nepriama), spôsob prezentácie (pozitívny, neutrálny, negatívny).

Kvalitatívny aspekt posudzovania monitorovaných obsahov predstavovalo v realizovanom monitoringu spravodajstva okrem spôsobu prezentácie aj sledovanie a zaznamenávanie **nekorektných správ**, t.j. správ, ktoré nezodpovedajú profesionálnym kritériám žurnalistickej práce. Pri určovaní a posudzovaní týchto ukazovateľov sme vychádzali z vyššie uvedených kritérií žurnalistickej práce (Westerstahl, L. Hagen). Dané kritériá boli brané do úvahy pri posudzovaní objektivity a vyváženosti jednotlivých spravodajských príspevkov.

Zistené údaje sa zaznamenávali a spracúvali v počítači prostredníctvom programu Excel.

1 VÝSLEDKY MONITORINGU SPRÁV STV 1

Správy STV 1			
Počet monitorovaných vydaní	Odmonitorované hodiny	Počet monitorovaných príspevkov domáceho spravodajstva	Počet relevantných príspevkov
31	cca 10 hod. 20 min.	328	155

Správy STV 1 sú hlavným spravodajským programom Slovenskej televízie.

V sledovanom období (15.9.2008 - 15.10.2008) bolo zmonitorovaných 31 vydaní Správ STV 1 odvysielaných v čase od 19.30-19.50 hod. na časovej ploche cca 10 hod. 20 min.

Celkovo bolo odvysielaných 328 príspevkov domáceho spravodajstva. 155 spadalo do vymedzeného redukovaného súboru. Tieto boli predmetom analýzy. Znamená to, že v 155 príspevkoch domáceho spravodajstva boli prezentované nami sledované politické subjekty – **prezident, vláda a politické strany.** Počet príspevkov vymedzeného redukovaného súboru predstavoval cca 47% z celkového počtu odvysielaných príspevkov domáceho spravodajstva.

V rámci relevantných príspevkov, t.j. príspevkov, v ktorých bola zaznamenaná prítomnosť sledovaných subjektov, bolo v Správach STV 1 prezentovaných 7 politických strán.

Z hľadiska kontextu prezentovaných politických subjektov patrili k najfrekvencovanejším príspevky prezentujúce aktuálne vnútropolitické udalosti:

- Rokovanie parlamentu
- Rokovania vlády
- Aktivity premiéra a vlády smerujúce k zmierneniu dopadov svetovej finančnej krízy na dôchodkový systém, na ekonomiku krajiny
- Rozhodnutie vlády o opätovnom otvorení II. piliera dôchodkového poistenia
- Návrh rozpočtu na budúci rok
- Rozhodnutie vlády o úplnej garancii za vklady občanov v bankách
- Činnosť prezidenta SR, jeho návšteva v USA
- Činnosť politických strán
- Účasť poslancov za SMK na Fóre poslancov Karpatskej kotliny v Budapešti
- Nesúhlas SMK s geografickými názvami v učebniciach pre ZŠ s vyučovacím jazykom maďarským, výroky predsedu SMK P. Csákyho o autonómii
- Problém finančných darov pre ĽS-HZDS
- Predstavenie vízie rozvoja SR do roku 2030

Vyššie uvedené témy sa odrazili na ploche prezentácie vymedzených subjektov.

1.1 Priestor a spôsob prezentácie politických subjektov

(pozri Príloha 1 – Graf č.1 a Príloha 5 – Graf č. 9)

tabuľka 1

STV 1

Poradie	Subjekt	Priestor		Spôsob prezentácie					
		%	Čas	pozitívny		neutrálny		negatívny	
				Počet zmienok	%*	Počet zmienok	%*	Počet zmienok	%*
1.	vláda	34%	0:33:15	0	-	418	98%	8	2%
2.	SMK	18%	0:17:59	0	-	216	92%	18	8%
3.	SDKÚ-DS	11%	0:10:42	0	-	114	97%	3	3%
4.	prezident	9%	0:09:08	1	2%	61	98%	0	-
5.	ĽS-HZDS	9%	0:08:23	0	-	110	98%	2	2%
6.	SNS	8%	0:07:51	0	-	75	89%	9	11%
7.	Smer-SD	6%	0:05:51	0	-	66	94%	4	6%
8.	KDH	4%	0:03:59	0	-	54	100%	0	-
9.	nezavislí	0%	0:00:21	0	-	11	100%	0	-
10.	KSS	0%	0:00:01	0	-	1	100%	0	-

*Percentuálne vyjadrenie podielu príslušného počtu zmienok z celkového počtu zmienok týkajúcich sa daného subjektu

Prezentáciu politických subjektov v uvedenej tabuľke kopíruje Graf č. 1. **Priestor prezentácie sledovaných politických subjektov v Správach STV 1** v Prílohe 1.

Prezentácia nezávislých poslancov a mimoparlamentnej KSS bola zanedbateľná a štatisticky nesignifikantná, preto v uvedených grafoch nefiguruje.

V sledovanom období bolo v Správach STV 1 prezentovaných, popri prezidentovi a vláde, 7 politických strán, nezávislí poslanci (bývalí členovia KDH) a jedna neparlamentná strana, KSS. Spôsob prezentácie uvedených subjektov bol prevažne neutrálny.

Výrazne najväčší priestor, cca **34%**, dostala na prezentáciu v danom období **vláda**. Jej predstavitelia sa vyjadrovali k aktuálnym problémom, o ktorých vláda rokovala a k problémom spadajúcim do kompetencie jednotlivých rezortov.

Informácie o vláde prezentovali jej činnosť i zahranično-politické aktivity. Týkali sa najmä činnosti vlády v oblasti financií, zdravotníctva, školstva, obrany, spravodlivosti, práce a sociálnych vecí. Kontext prezentácie vlády sa dotýkal rozhodnutia znovu otvoriť II. pilier dôchodkového systému, zabezpečenia ochrany domáceho finančného trhu pred svetovou finančnou krízou, participácie na riešení následkov svetovej finančnej krízy a problémov súvisiacich s recesiou v krajinách EÚ, schválenia úplnej garancie za vklady občanov v bankách, návrhu budúročného štátneho rozpočtu.

Došlo k predstaveniu vízie rozvoja SR do roku 2030, podpísaniu poslednej bezpečnostnej zmluvy s USA ako jednej z podmienok na získanie bezvízového styku s USA. Aktivity vlády súviseli so zavedením eura s ohľadom na ochranu hospodárskeho a finančného sektora, so zriadením Cenovej rady na kontrolu prípadného neoprávneného zdražovania po zavedení eura, so schválením nového cestného zákona, ktorý by mal umožniť zrýchlenie výstavby diaľnic, financovaním diaľnic cez PPP projekty, vyjadreniami predsedu vlády k zhoršeniu slovensko-maďarských vzťahov, s novou zonáciou chránených území v Tatrách, s neprehľadnosťou pravidiel pri rozdeľovaní peňazí z eurofondov, s prevozom vážne chorej občianky SR z Taiwanu do vlasti, s prípravou novely zákona o sociálnom poistení, ktorá by mala stanoviť nové podmienky pre mladých, vstupujúcich do II. piliera dôchodkového systému.

Priestor prezentácie vlády bol v sledovanom období, v porovnaní s ostatnými subjektmi, najväčší. Charakter informácií vzťahujúcich sa k vláde bol **neutrálno-negatívny**, pričom prevládala **neutrálny** spôsob prezentácie strany. Bola kritizovaná opozíciou napr. v súvislosti so znovuotvorením II. piliera dôchodkového systému, s úplnou garanciou výšky vkladov občanov v bankách, za rozhodnutie prijať v skrátanom legislatívnom konaní novelu cestného zákona, ktorá by umožnila rýchlejšie

vyvlastňovanie pozemkov pod diaľnice, za nenadviazanie na reformy realizované predchádzajúcou vládou. Negatívny kontext voči vláde mali informácie o údajnom vyvolávaní napätia v slovensko-maďarských vzťahoch i informácii Transparency International Slovakia vzťahujúcej sa k boju s korupciou a klientelizmom.

Opozičná **SMK** bola celkovo **druhým** najprezentovanejším subjektom a prvou **najprezentovanejšou politickou stranou**. Celková časová plocha prezentácie SMK predstavovala **18 %**.

SMK bola prezentovaná najmä v súvislosti so vzniknutým napätím v slovensko-maďarských vzťahoch, s nesúhlasom SMK s charakterom učebníc pre základné školy s vyučovacím jazykom maďarským, so vzájomnými atakmi medzi SMK a SNS, s účasťou poslancov za SMK na Fóre poslancov Karpatskej kotliny v Budapešti. Ďalej bola prezentovaná vo väzbe na vyjadrenia P. Csákyho o autonómii, na stretnutie lídrov KDĽK a SDKÚ-DS s predsedom SMK, na možné vylúčenie Z. Simona z SMK, ako aj v súvislosti s nespokojnosťou niektorých štruktúr strany s prácou jej predsedu, P. Csákyho, s diskusiou o slovensko-maďarských vzťahoch na pôde Európskeho parlamentu, s reakciami na požiadavky maďarskej ministerky zahraničných vecí vznesené voči SR. K uvedeným informáciám sa vzťahoval aj ich negatívny kontext.

Celkovo bol spôsob prezentácie SMK bol **neutrálno-negatívny**, pričom prevládal **neutrálny** spôsob prezentácie. Z hľadiska počtu zmienok bolo práve u SMK zaznamenaných najviac negatívnych zmienok (18). Avšak z hľadiska podielu negatívnych zmienok z celkového počtu zmienok v súvislosti s jej prezentáciou, dosiahla druhý najväčší podiel negatívnych zmienok spomedzi tých subjektov, u ktorých bola zaznamenaná aj negatívna prezentácia.

SDKÚ-DS bola **tretím** najprezentovanejším subjektom. Časová plocha prezentácie predstavovala cca **11%**. Spôsob prezentácie SDKÚ-DS bol **neutrálno-negatívny**, pričom prevládal **neutrálny** spôsob prezentácie strany.

SDKÚ-DS mala priestor na reakciu v súvislosti s predstavením svojej novej programovej alternatívy, s kritikou vlády ohľadom znovuoživenia II. piliera, ako aj údajnej absencie ekonomického programu, s odpredajom prebytočného majetku štátu v rezorte obrany, so stretnutím lídrov strany s predsedom SMK, s nesúhlasom SDKÚ-DS s vyjadreniami predsedu SMK o autonómii. Poslanci za SDKÚ-DS reagovali na predkladanie a prijímanie zákonov v NR SR, vyjadrili súhlas s rozhodnutím ostatných opozičných strán ohľadom bojkotovania vystúpení ministra spravodlivosti v NR SR. SDKÚ-DS kritizovala návrh novely cestného zákona, vyjadrila nesúhlas s tendrom na výstavbu terminálu bratislavského letiska.

Negatívny spôsob prezentácie SDKÚ-DS sme zaznamenali v kontexte negatívnych zmienok ministra dopravy k postojom danej strany k tendru na realizáciu výstavby terminálu bratislavského letiska, v kontexte negatívnych vyjadrení premiéra k sociálnym prvkom v novej programovej alternatíve SDKÚ-DS a v informovaní Aliancie Fair-Play o údajne nezákonne ušetrených miliónoch pri prenájme priestorov strane mestskou časťou Ružinov.

Prezident SR obsadil z hľadiska priestoru **4. pozíciu**. Plocha jeho prezentácie predstavovala **9%**. Značný podiel na vysielacej ploche súvisel s jeho oficiálnou návštevou v USA, stretnutím s americkým prezidentom a krajanmi, s oslavami 160. výročia vzniku prvej SNR na Myjave, 15. výročia vzniku ozbrojených síl SR, s názormi na možné dopady svetovej finančnej krízy na zníženie dopytu po automobiloch a jej možný vplyv na našu ekonomiku. Informácie o prezidentovi sme zaznamenali i pri prezentácii spracovania vízie rozvoja SR do roku 2030, aj ohľadom petície za opätovnú kandidatúru I. Gašparoviča na post hlavy štátu.

Spôsob prezentácie prezidenta bol v monitorovanom období **neutrálno-pozitívny**.

Pozitívny spôsob prezentácie prezidenta sa vyskytol v kontexte vyjadrenia amerického prezidenta Busha, ktorý ocenil prínos I. Gašparoviča k rozvoju vzájomných partnerských vzťahov.

Piatu pozíciu z hľadiska plochy predstavujúcej cca **9%** mala v monitorovanom období strana **ĽS-HZDS**. Prezentácia ĽS-HZDS, okrem informovania v kontexte činnosti koalície, súvisela najmä s informáciami ohľadom problému „igelitkových“ miliónových darov, zasadnutia politického grémia strany, riešenia personálnych zmien v predsedníctve strany, výsledkami rokovania Predstavenstva ĽS-HZDS.

Spôsob prezentácie ĽS-HZDS bol **neutrálno-negatívny**. Negatívny kontext informácií o ĽS-HZDS sa vyskytol v rámci zmienok týkajúcich sa „igelitkovej“ kauzy a koalície ako celku.

Časová plocha prezentácie SNS predstavovala **6. pozíciu**, v percentuálnom vyjadrení cca **8%**. Predstavitelia SNS dostali priestor na prezentáciu najmä vo väzbe na postavenie dvojkríža v Lučenci, na kauzu učebníc vlastivedy určených pre základné školy s vyučovacím jazykom maďarským, na zmienku o kritike predsedu SNS adresovanej maďarskej ministerke zahraničných vecí. SNS bola prezentovaná aj ohľadom reakcií na vyjadrenia predsedu SMK o autonómii, osláv 160. výročia vzniku SNR, účasti poslancov NR SR za SMK na Fóre poslancov Karpatskej kotliny v Budapešti.

Spôsob prezentácie SNS bol **neutrálno-negatívny**. Prevládal **neutrálny** spôsob prezentácie strany. Negatívny kontext informácií o SNS sme zaznamenali vo forme negatívnych zmienok najmä zo strany SMK. SNS bola kritizovaná za vyjadrenia jej predsedu ohľadom ministerky zahraničných vecí MR, kvôli eurofondom, kvôli údajnej ignorácii škôl s vyučovacím jazykom maďarským na južnom Slovensku, za účelové zvyšovanie napätia v slovensko-maďarských vzťahoch. SNS bola Stranou maďarskej koalície označená za príčinu problémov v slovensko-maďarských vzťahoch, ako aj za stranu bez agendy.

Z hľadiska počtu zmienok bola SNS, hneď po SMK, druhým politickým subjektom s najväčším počtom negatívnych zmienok, avšak z hľadiska podielu negatívnych zmienok z celkového počtu zmienok súvisiacich s SNS, bol u nej zaznamenaný najväčší podiel negatívnych zmienok spomedzi tých subjektov, u ktorých bola zaznamenaná aj negatívna prezentácia.

Siedmym subjektom z hľadiska priestoru bola strana **Smer-SD**, s plochou prezentácie **6%**.

Prezentácia strany bola spojená s informovaním v kontexte zmienok o činnosti koalície, o schválení zákona o cenách, o návrhu novely cestného zákona a jeho schválení v NR SR, o účasti poslancov SMK na Fóre poslancov Karpatskej kotliny v Budapešti. Predstavitelia Smeru-SD sa vyjadrovali k problému „igelitkových“ miliónových darov pre ĽS-HZDS, k pripravovanému odpredaju prebytočného majetku štátu v rezorte obrany, k návšteve europoslancov v SR zaujímajúcich sa o slovensko-maďarské vzťahy. Predseda strany reagoval na kritiku Aliancie Fair-Play ohľadom údajného nezákonného ušetrenia miliónov pri prenájme priestorov v Ružinove i na vyjadrenia P. Csákyho o autonómii.

Spôsob prezentácie bol **neutrálno-negatívny**. Prevládal **neutrálny** spôsob prezentácie.

Negatívny kontext voči strane Smer-SD mali vyjadrenia predsedu SMK, ktorý obvinil Smer-SD z tolerovania aktivít J. Slotu. Rovnaký kontext voči danej strane malo i vyjadrenie Aliancie Fair-Play o údajne nezákonne ušetrených miliónoch pri prenájme priestorov v mestskej časti Ružinov, na ktorú odmietavo reagoval predseda strany. Dve negatívne zmienky smerujúce voči strane Smer-SD sme zaznamenali pri predstavovaní novej programovej alternatívy SDKÚ-DS jej predsedom M. Dzurindom.

Po uvedených subjektoch patrilo ôsme poradie z hľadiska priestoru **KDH**. Jeho časová plocha predstavovala **4%**. KDH bolo prezentované v rámci informovania o činnosti parlamentu a opozície ako celku. Zároveň bolo spojené s návrhom koalície, podľa ktorého by mali poslanci za SMK vysvetliť svoju účasť na Fóre poslancov Karpatskej kotliny. Ďalšia prezentácia KDH sa týkala informácií o stretnutí jeho lídrov s predsedom SMK, s rozhodnutím opozície bojkotovať vystúpenia ministra spravodlivosti v NR SR a kritiky vyjadrení P. Csákyho o autonómii. Spôsob prezentácie KDH bol **iba neutrálny**.

Všetky vyššie uvedené parlamentné strany boli prezentované v prieskume volebných preferencií realizovanom ÚVVM pri ŠÚ SR.

Štatisticky nesignifikantný priestor prezentácie uzatvárali **nezavislí poslanci** v NR SR (poslanci, ktorí opustili KDH) a **KSS** ako mimoparlamentná politická strana. Z dôvodu časového zastúpenia vykazujúceho nízke hodnoty, neboli do grafov zaradené uvedené dva subjekty. Spôsob ich prezentácie bol **neutrálny**.

Priestor priamej prezentácie zástupcov sledovaných subjektov
(pozri Príloha 3 – Graf č. 5)

tabuľka 2

STV 1

Poradie	Subjekt	Priestor (priama prezentácia)	
		%	Čas
1.	vláda	46%	0:15:58
2.	SMK	11%	0:03:46
3.	prezident	11%	0:03:41
4.	SDKÚ-DS	10%	0:03:27
5.	ĽS-HZDS	7%	0:02:16
6.	Smer-SD	6%	0:02:11
7.	SNS	6%	0:02:00
8.	KDH	3%	0:01:09
9.	nezávislí	0%	0:00:00
10.	KSS	0%	0:00:00

Najviac priestoru pre priamu prezentáciu svojich názorov a stanovísk v Správach STV dostala vláda. S výrazným odstupom nasledovali potom ostatné prezentované subjekty.

Z politických strán dostala najväčší priestor priamej prezentácie opozičná **SMK**. Takmer rovnaký priestor ako SMK mal aj **prezident** I. Gašparovič. Na druhej pozícii z politických subjektov sa umiestnila **SDKÚ-DS**, na tretej **ĽS-HZDS**, nasledovala **Smer-SD** a **SNS**, ktoré mali takmer rovnaký priestor na priamu prezentáciu.

Časovú plochu presahujúcu jednu minútu malo **KDH**. Žiadny priestor na priamu prezentáciu v rámci zaznamenaných politických subjektov nedostali **nezávislí poslanci a KSS**.

1.2 Priestor a spôsob prezentácie jednotlivých politikov

Nasledujúca tabuľka uvádza poradie zastúpenia prvých 10 politikov v Správach STV 1 v danom období a spôsob ich prezentácie z hľadiska počtu referencií.

tabuľka 3

STV 1

Poradie	Osoba	Priestor Čas	Spôsob prezentácie					
			pozitívny		neutrálny		negatívny	
			Počet zmienok	%*	Počet zmienok	%*	Počet zmienok	%*
1.	R.Fico	0:12:35	0	-	132	99%	1	1%
2.	I.Gašparovič	0:09:15	1	2%	63	98%	0	-
3.	P.Csáky	0:05:32	0	-	57	83%	12	17%
4.	V.Tomanová	0:02:40	0	-	26	100%	0	-
5.	M.Dzurinda	0:02:19	0	-	23	100%	0	-
6.	J.Kubiš	0:02:10	0	-	22	100%	0	-
7.	D.Čaplovič	0:02:06	0	-	20	100%	0	-
8.	J.Mikolaj	0:02:04	0	-	20	95%	1	5%
9.	R.Kaliňák	0:01:47	0	-	22	100%	0	-
10.	A.Belousovová	0:01:47	0	-	15	100%	0	-

*Percentuálne vyjadrenie podielu príslušného počtu zmienok z celkového počtu zmienok týkajúcich sa danej osoby

Prevažujúci priestor vlády sa ukázal aj pri zostavení poradia prvých 10 najprezentovanejších politikov, medzi ktorých sa okrem prezidenta, predsedu vlády, predstaviteľov vlády (ministrov) dostali dvaja opoziční politici, **P. Csáky a M. Dzurinda**.

Najprezentovanejšou osobou sa stal predseda vlády **R. Fico**. V kontexte informácií o činnosti premiéra sme zaznamenali výrazný počet neutrálnych zmienok. Zaznamenali sme iba jednu negatívnu zmienku. Negatívny kontext voči osobe premiéra malo vyjadrenie P.Csákyho, podľa ktorého vláda R. Fica spôsobuje napätie na politickej scéne tolerovaním aktivít J. Slotu. Spôsob prezentácie premiéra **bol neutrálno-negatívny**.

Druhou najprezentovanejšou osobou bol **prezident I. Gašparovič**. Spôsob jeho prezentácie bol **neutrálno-pozitívny**. Bol jedinou osobou, u ktorej sme zaznamenali pozitívnu zmienku. Jej kontext sa vzťahoval k vyjadreniu prezidenta Busha, ktorý vysoko hodnotil prínos I. Gašparoviča k rozvoju vzájomných partnerských vzťahov.

V rámci sledovaných subjektov možno poukázať na výrazne prezentovanú osobu, predstaviteľa opozície – na **predseda SMK, P. Csákyho**, ktorý obsadil **tretiu** pozíciu, čo nemožno považovať za prekvapenie vzhľadom na politické dianie v monitorovanom období. Jeho medializácia súvisela predovšetkým so zhoršením slovensko-maďarských vzťahov, s účasťou poslancov za SMK na Fóre poslancov Karpatskej kotliny, s jeho výrokmi o autonómii, na ktoré kriticky reagovali všetky relevantné politické subjekty. Aj z tohto dôvodu bol uňho zaznamenaný najväčší počet negatívnych zmienok (12) a to i z hľadiska ich pomeru k celkovému počtu zmienok o jeho osobe.

Štvrtou najprezentovanejšou osobou sa stala ministerka práce, sociálnych vecí a rodiny, **V. Tomanová**. Bola prezentovaná najmä v súvislosti s rozhodnutím vlády znovu otvoriť II. pilier dôchodkového systému a s pripravovanou dôchodkovou stratégiou štátu. **Spôsob jej prezentácie bol neutrálny**.

Piatou najprezentovanejšou osobou bol predseda najväčšej opozičnej strany SDKÚ-DS **M. Dzurinda**. Jeho prezentácia mala neutrálny charakter.

Šiestou najprezentovanejšou osobou bol minister zahraničných vecí SR **J. Kubiš**. Aj jeho spôsob prezentácie bol **neutrálny**.

Siedma pozícia patrila podpredsedovi vlády D. Čaplovičovi. V kontexte informácií o činnosti podpredsedu vlády sme zaznamenali tiež iba **neutrálny** spôsob prezentácie. Porovnateľnú plochu prezentácie na posledných pozíciách tabuľky mali **J. Mikolaj, R. Kaliňák a A. Belousovová**.

Minister vnútra SR a podpredsedníčka SNS boli prezentovaní iba **v neutrálnom** kontexte, kým u ministra školstva J. Mikolaja sme zaznamenali **neutrálno-negatívny** spôsob prezentácie. Jedna negatívna zmienka súvisela s kritikou jeho postoja ku geografickým názvom v učebniciach určených pre základné školy s vyučovacím jazykom maďarským.

S menšími vzájomnými rozdielmi potom nasledovali ostatní zaznamenaní politici.

Prezentácia politikov bola ovplyvnená skutočnosťou, že väčšina z nich zastáva i významné posty v štátnej správe, t.j. osoby vystupovali nielen ako predstavitelia svojich materských politických strán, **ale najmä ako reprezentanti vlády, jednotlivých ministerstiev, parlamentu**. U všetkých uvedených politikov výrazne **prevládala neutrálny spôsob prezentácie**.

Pozitívny kontext prezentácie uvedených politikov sme zaznamenali len **u prezidenta I. Gašparoviča**.

Negatívny kontext informácií smerujúcich k prezentovaným politikom sme zaznamenali u **P. Csákyho, J. Mikolaja a R. Fica**.

Iba v **neutrálnej** polohe boli prezentovaní **J. Kubiš, V. Tomanová, M. Dzurinda, R. Kaliňák, D. Čaplovič a A. Belousovová**.

1.3 Nekorektné správy alebo profesionalita spravodajstva ako jeho kvalitatívny znak

Z hľadiska **výskytu nekorektných príspevkov** možno konštatovať, že v monitorovanom období sme **nezaznamenali** nedostatky pri posudzovaní príspevkov podľa vyššie uvedených kritérií profesionálnej žurnalistickej práce, ktoré by mohli byť v rozpore s § 16 písm. b) zákona č.308/2000 Z.z.

1.4 Súhrn

V monitorovanom období bolo v Správach STV 1 odmonitorovaných **328** príspevkov domáceho spravodajstva, z nich **155** bolo relevantných, t.j. bola v nich zaznamenaná prítomnosť sledovaných subjektov. Popri prezidentovi a vláde bolo prezentovaných 7 politických strán a nezávislí poslanci.

Z hľadiska **priestoru** bola v Správach STV:

- najprezentovanejšia **vláda**, jej predstavitelia zároveň dostali aj najväčší priestor na priamu prezentáciu,
- opozičná **SMK** bola najprezentovanejšou politickou stranou,
- **prezident** SR zaujal spomedzi všetkých zaznamenaných subjektov štvrtú pozíciu,
- z politikov mal najväčší priestor na prezentáciu premiér **R. Fico**.

Z hľadiska **spôsobu prezentácie** možno konštatovať:

- u všetkých sledovaných subjektov prevládali **neutrálne** informácie,
- neutrálno-pozitívne bol prezentovaný iba **prezident** I. Gašparovič,
- negatívnych zmienok ako i ich najväčší podiel z celkového počtu zmienok súvisiacich s z hľadiska počtu zmienok bolo najviac negatívnych zmienok zaznamenaných pri prezentácii **SMK**, z hľadiska podielu negatívnych zmienok z celkového počtu zmienok týkajúcich sa daného subjektu bol najväčší podiel negatívnych zmienok zaznamenaný pri prezentácii **SNS**.
- najviac konkrétnym politikom, sme zaznamenali pri prezentácii **P. Csákyho**,
- iba neutrálne bolo prezentované **KDH, nezávislí poslanci** a strana **KSS**.

Z hľadiska výskytu nekorektných príspevkov možno konštatovať, že pri posudzovaní monitorovaného spravodajského programu, Správy STV, v zmysle vymedzených kritérií profesionálnej žurnalistickej práce **neboli zaznamenané** také príspevky, ktoré by mohli byť v rozpore s § 16 písm. b) zákona č. 308/2000 Z.z. o vysielaní a retransmisii.

2 VÝSLEDKY MONITORINGU TELEVÍZNYCH NOVÍN TV MARKÍZA

Noviny			
Počet monitorovaných vydaní	Odmonitorované hodiny	Počet monitorovaných príspevkov domáceho spravodajstva	Počet relevantných príspevkov
31	cca 10 hod. 20 min.	365	109

V období monitoringu spravodajstva (15.9.2008 – 15.10.2008) bolo monitorovaných 31 vydaní programu Televízne noviny vysielaných televíziou Markíza v čase od 19.00 hod. do cca 19.20 hod. na časovej ploche cca 10 hod. 20 min.

Na tejto ploche bolo odvysielaných **365 príspevkov z domáceho spravodajstva, z nich 109 spadalo do vymedzeného redukovaného súboru**, teda súboru príspevkov relevantných z hľadiska výskytu informácií, resp. prezentácie nami sledovaných politických subjektov - prezident, vláda (jej predstavitelia), politické strany (ich predstavitelia). Počet relevantných príspevkov predstavoval **cca 30 %** z počtu všetkých príspevkov z domáceho spravodajstva za dané obdobie.

Z hľadiska tematického kontextu, v rámci ktorého boli sledované politické subjekty prezentované, patrili k najčastejšie sa vyskytujúcim príspevkov, zaoberajúce sa nasledovnými udalosťami a témami:

- Politický boj medzi SMK a vládnu koalíciu a s ním spojené témy: spor okolo učebníc vlastivedy pre základné školy s vyučovacím jazykom maďarským, účasť poslancov SMK na Fóre poslancov Karpatskej kotliny, eurodotácie pre školy na južnom Slovensku
- Výroky ministra spravodlivosti Š. Harabina v NR SR a s tým spojené témy: opozičné odvolávanie ministra v parlamente, opozičný bojkot Š. Harabina, slovná prestrelka medzi Š. Harabinom a generálnym prokurátorom D. Trnkom
- Kauzy týkajúce sa ĽS-HZDS: kauza sporných darov, pochybné tendre na ministerstve pôdohospodárstva za čias ministrovania M. Jureňu a Z. Kramplovej, personálne obmeny vo vedení strany
- Ján Slotu a jeho kontroverzné návrhy a vyjadrenia: návrh J. Slotu na zriadenie domobrany, vulgárne vyjadrenia J. Slotu na adresu maďarskej ministerky zahraničných vecí a reakcie naň
- Návrh štátneho rozpočtu a reakcie naň

Vyššie uvedené témy sa odrazili na ploche prezentácie vymedzených subjektov.

2.1 Priestor a spôsob prezentácie sledovaných subjektov

(pozri Príloha 1 – Graf č. 2 a Príloha 5 – Graf č. 10)

V rámci spravodajských príspevkov, ktoré sme vyhodnotili ako relevantné, boli v Televíznych novinách v danom časovom období prezentované nasledovné politické subjekty: **vláda, prezident, politické strany – SMER–SD, SDKÚ-DS, SNS, SMK, ĽS-HZDS, KDH a nezávislí poslanci v NR SR.**

tabuľka 4

TV Markíza

Poradie	Subjekt	Priestor		Spôsob prezentácie					
		%	čas	pozitívny		neutrálny		negatívny	
				Počet zmienok	%*	Počet zmienok	%*	Počet zmienok	%*
1.	vláda	29%	0:50:30	3	1%	334	93%	22	6%
2.	SMK	19%	0:33:14	4	2,5%	145	85%	21	12,5%
3.	ĽS-HZDS	17%	0:29:12	1	1%	138	84%	25	15%
4.	SNS	11%	0:19:42	0	-	86	88%	12	12%
5.	KDH	8%	0:13:21	0	-	80	91%	8	9%
6.	SDKÚ-DS	7%	0:12:29	0	-	88	94%	6	6%
7.	SMER-SD	5%	0:08:14	0	-	34	79%	9	21%
8.	prezident	2%	0:02:36	1	7%	13	93%	0	-
9.	nezávislí	1%	0:02:20	0	-	23	92%	2	8%

*Percentuálne vyjadrenie podielu príslušného počtu zmienok z celkového počtu zmienok týkajúcich sa daného subjektu

Najväčšiu plochu z celkového priestoru, na ktorom boli prezentované uvedené politické subjekty mala **vláda – 29%**. Vláda ako subjekt bola prezentovaná v prevažnej miere prostredníctvom svojich predstaviteľov. Frekvencovanými témami, v súvislosti s ktorými boli jednotliví ministri a premiér prezentovaní, boli: plánované otvorenie II. dôchodkového piliera, zriadenie cenovej rady a cenová regulácia po zavedení eura, výstavba diaľnic a vyvlastňovanie pozemkov, predloženie návrhu štátneho rozpočtu a reakcie naň, vládne opatrenia proti dopadom svetovej finančnej krízy, spory okolo maďarskej učebnice vlastivedy.

Charakter informácií vzťahujúcich sa k vláde a jej činnosti bol prevažne **neutrálny**. Z celkového počtu 359 zmienok bolo 334 neutrálnych, 22 negatívnych a 3 pozitívne. Z hľadiska počtu zmienok bol pri prezentácii vlády zaznamenaný druhý najväčší počet negatívnych zmienok (22), avšak z hľadiska podielu negatívnych zmienok z celkového počtu zmienok týkajúcich sa vlády, bola, spolu s SDKÚ-DS, **na poslednom mieste** spomedzi tých subjektov, u ktorých bola zaznamenaná aj negatívna prezentácia.

Najviac negatívnych zmienok sa týkalo ministra spravodlivosti Š. Harabina. Š. Harabin bol negatívne prezentovaný najmä v súvislosti s jeho kontroverznými výroky na adresu D. Lipšica na pôde parlamentu, s údajnými priateľskými stykmi s osobou považovanou za hlavu albánskej drogovej mafie, a s procesom jeho odvolávania v parlamente, ako aj opozičným bojkotom jeho návrhov.

Negatívne bola vláda prezentovaná tiež ako celok. Bolo to v súvislosti s viacerými vládnymi opatreniami, napr. zriadenie cenovej rady a úmysel regulovať ceny po zavedení eura.

Z vládnych predstaviteľov boli negatívne prezentovaní aj premiér R. Fico, J. Mikolaj, R. Kaliňák, V. Tomanová a S. Becík.

Druhým najprezentovanejším politickým subjektom bola **SMK - 19%**. Informácie ohľadne SMK zazneli v súvislosti s témami ako spor okolo učebnice vlastivedy, účasť poslancov SMK na Fóre poslancov maďarskej kotliny, eurodotácie pre školy na južnom Slovensku. Pertraktované boli tiež vzťahy medzi SMK a zvyšnými opozičnými stranami, ako aj vzťah predsedu SMK P. Csákyho a premiéra R. Fica.

Spôsob prezentácie bol prevažne **neutrálny**, zaznamenané však boli aj pozitívne i negatívne informácie. Pri negatívnej prezentácii nešlo v prevažnej väčšine o negatívne zmienky o SMK ako celku, ale jej predstaviteľov, predovšetkým predsedu P. Csákyho. Negatívne zmienky na adresu P.

Csákyho zazneli najmä v súvislosti s kritikou jeho osoby zo strany premiéra R. Fica a tiež zo strany opozičných strán SDKÚ-DS a KDH. Negatívne prezentovaný bol aj M. Duray v súvislosti s autonehodou, po ktorej sa odmietol podrobiť dychovej skúške na zistenie alkoholu v krvi.

Pri prezentácii SMK bolo z hľadiska počtu zmienok zaznamenaných najviac pozitívnych zmienok (4), avšak z hľadiska podielu pozitívnych zmienok z celkového počtu zmienok súvisiacich s SMK, bola až na druhom mieste medzi pozitívne prezentovanými politickými subjektmi.

Tretím najprezentovanejším politickým subjektom bola **ĽS-HZDS – 17%**. ĽS-HZDS bola prezentovaná najmä v spojitosti s kauzami okolo podozrivých darov, ktoré prijala (prípado údajne nemajetného dôchodcu, ktorý hnutiu daroval 7 miliónov korún v igelitovej taške), a okolo pochybných tendrov na ministerstve pôdohospodárstva za čias ministrovania M. Jureňu a Z. Kramplovej. Dôsledkom týchto káz boli personálne zmeny vo vedení strany.

Spôsob prezentácie bol prevažne **neutrálny**, zaznamenané však boli aj pozitívne i negatívne informácie. Pri prezentácii strany ĽS-HZDS bol zaznamenaný najväčší počet negatívnych zmienok. Avšak z hľadiska podielu negatívnych zmienok z celkového počtu zmienok o tejto strane, bola až na druhom mieste spomedzi tých subjektov, u ktorých bola zaznamenaná aj negatívna prezentácia.

SNS bola prezentovaná na ploche **11%**. Prezentácia SNS súvisela vo veľkej miere s prezentáciou predsedu J. Slotu a jeho kontroverzných návrhov a vyjadrení (návrh na zriadenie domobrany, vulgárne vyjadrenia na adresu maďarskej ministerky pre zahraničné veci a reakcie naň). V spravodajstve tiež doznievala kauza okolo falšovania podpisu J. Slotu jeho spolustraníkom R. Rafajom. SNS bola prezentovaná aj v spojitosti s kritikou, ktorú vzniesli na jej adresu europoslanci za SMK v europarlamente.

Charakter prezentácie bol **prevažne neutrálny**. Z celkového počtu 98 zmienok bolo 86 neutrálnych a **12 negatívnych**.

KDH bolo prezentované na ploche **8%**. Prezentácia hnutia spočívala predovšetkým v prezentácii opozície ako celku a opozičnej politiky smerom k vláde. Dominovali tiež témy ako odvolávanie a bojkot ministra spravodlivosti Š. Harabina, vzťah k SMK, alebo výmeny názorov medzi členmi hnutia a nezávislými poslancami okolo V. Palka.

Charakter prezentácie bol **prevažne neutrálny**. Z celkového počtu 88 zmienok bolo 80 neutrálnych a **8 negatívnych**.

SDKÚ-DS bola prezentovaná na ploche **7%**. SDKÚ-DS kritizovala pôsobenie vlády a vládnu koalíciu v otázkach štátneho rozpočtu, opatreniach proti dopadu svetovej finančnej krízy, vzťahu vlády s médiami. Dominovali tiež témy ako vzťah k SMK a kritika jej predsedu P. Csákyho.

Charakter prezentácie bol **prevažne neutrálny**. Z celkového počtu 94 zmienok bolo 88 neutrálnych a **6 negatívnych**. Negatívne zmienky súviseli najmä s príspevkom o tom, že SDKÚ-DS a SMERU-SD hrozí darcovský škandál.

Strana **SMER-SD** bola prezentovaná na ploche **5%**. Strana a jej predstavitelia boli prezentovaní najmä v súvislosti s pôsobením strany vo vládnej koalícii, presadzovaním vládnej politiky a koalíčno-opozičným politickým bojom.

Charakter prezentácie bol prevažne **neutrálny**. Z celkového počtu 43 zmienok bolo 34 neutrálnych a 9 negatívnych. Pri prezentácii strany Smer-SD bol zaznamenaný najväčší podiel negatívnych zmienok z celkového počtu zmienok v súvislosti s touto stranou, avšak z hľadiska počtu negatívnych zmienok bola až piatym z ôsmich negatívne prezentovaných subjektov. Negatívne zmienky súviseli najmä s príspevkom o tom, že Smeru-SD a SDKÚ-DS hrozí darcovský škandál.

Prezident I. Gašparovič bol za monitorované obdobie prezentovaný na ploche **2%**. Prezident bol prezentovaný predovšetkým v súvislosti so zrušením vízovej povinnosti pre slovenských občanov pri ceste do USA. Prezident sa tiež vyjadroval k niektorým vnútropolitickým témam (otvorenie II. piliera, výroky J. Slotu). Charakter prezentácie bol **prevažne neutrálny**. Z celkového počtu 14 zmienok bolo 13 neutrálnych a **1 pozitívna**. Z hľadiska počtu pozitívnych zmienok bol spolu s ĽS-HZDS **na poslednom mieste pozitívne prezentovaných** politických subjektov, ale pri interpretácii výsledkov

z hľadiska podielu pozitívnych zmienok z celkového počtu zmienok súvisiacich s prezentáciou prezidenta bol uňho zaznamenaný najväčší podiel pozitívnych zmienok z celkového počtu zmienok o ňom.

Ďalšími prezentovanými boli poslanci NR SR, ktorí v monitorovanom období neboli členmi žiadnej politickej strany, ktorá sa do parlamentu dostala na základe volieb v roku 2006. Ide predovšetkým o poslancov, ktorí sa do parlamentu dostali na kandidátke strán KDĽK a SDKÚ-DS. Z týchto strán však vystúpili a v monitorovanom období pôsobili ako nezávislí. Nezávislí poslanci boli prezentovaní na ploche 1%.

Priestor priamej prezentácie zástupcov sledovaných subjektov

(pozri Príloha 3 – Graf č. 6)

tabuľka 5

TV Markíza

Poradie	Subjekt	Priestor (priama prezentácia)	
		%	Čas
1.	vláda	51%	0:13:09
2.	HZDS-ĽS	12%	0:03:02
3.	SMK	10%	0:02:29
4.	SDKÚ-DS	10%	0:02:29
5.	SNS	8%	0:01:59
6.	KDĽK	6%	0:01:29
7.	Smer-SD	4%	0:01:02
8.	nezávislí	0%	0:00:00
9.	prezident	0%	0:00:00

Zo sledovaných subjektov dostali najväčší priestor na priamu prezentáciu predstavitelia **vlády**- 13 minút 9 sekúnd. S výraznejším odstupom nasleduje **ĽS-HZDS** (3 min. 2 sek.), **SMK** a **SDKÚ-DS** (zhodne 2 min. 29 sek.), **SNS** (1 min. 59 sek.), **KDĽK** (1 min. 29 sek.). Strana **Smer-SD** dostala priestor 1 min. 2 sek. Menej ako 1 minútu sme zaznamenali pri nezávislých poslancoch (44 sek.). Prezident nedostal žiadny priestor na priamu prezentáciu.

2.2 Priestor a spôsob prezentácie jednotlivých politikov

tabuľka 6

TV Markíza

Poradie	Osoba	Priestor Čas	Spôsob prezentácie					
			pozitívny		neutrálny		negatívny	
			Počet zmienok	%*	Počet zmienok	%*	Počet zmienok	%*
1.	R. Fico	0:14:25	2	2%	104	95%	3	3%
2.	P. Csáky	0:11:27	3	5,5%	41	74,5%	11	20%
3.	Š. Harabin	0:11:16	0	-	36	82%	8	18%
4.	J. Slota	0:10:57	0	-	42	86%	7	14%
5.	V. Mečiar	0:06:17	0	-	48	96%	2	4%
6.	Z. Kramplová	0:06:12	0	-	27	82%	6	18%
7.	M. Jureňa	0:05:09	0	-	15	65%	8	35%
8.	R. Kaliňák	0:03:48	1	2,3%	41	95,4%	1	2,3%
9.	D. Lipšic	0:03:30	0	-	16	70%	7	30%
10.	M. Duray	0:02:48	0	-	7	54%	6	46%

*Percentuálne vyjadrenie podielu príslušného počtu zmienok z celkového počtu zmienok týkajúcich sa daného subjektu

Najprezentovanejším politikom bol premiér **R. Fico**. Z celkového počtu 109 zmienok týkajúcich sa R. Fica bolo 104 neutrálnych, 3 negatívne a 2 pozitívne. Tento časový priestor odráža postavenie R. Fica ako predsedu vlády.

R. Fico bol prezentovaný v súvislosti s otvorením II. dôchodkového piliera, zavedenia eura a zámerom vlády regulovať ceny po zavedení eura. Vyjadroval sa tiež k návrhu štátneho rozpočtu a opatreniam vlády proti dopadom svetovej finančnej krízy. Reagoval na vulgárne vyjadrenia J. Slotu na adresu maďarskej ministerky zahraničných vecí a vyjadroval sa k osobe predsedu SMK P. Csákyho.

Druhým najprezentovanejším politikom bol **P. Csáky**. Z 55 zmienok týkajúcich sa jeho osoby bolo 41 neutrálnych, 11 negatívnych a 3 pozitívne.

Rozsah prezentácie súvisel so vzťahmi SMK s SDKÚ-DS a KDĽ, ako aj vládnymi stranami. P. Csáky bol tiež prezentovaný v súvislosti s témami ako maďarská učebnica vlastivedy, účasť poslancov SMK na rokovaní Fóra poslancov Karpatskej kotliny. P. Csáky bol kritizovaný opozičnými stranami a premiérom R. Ficom. S tým súvisí aj fakt, že pri prezentácii jeho osoby ako politika, bol zaznamenaný najvyšší počet negatívnych zmienok (11). Avšak z hľadiska podielu negatívnych zmienok z celkového počtu zmienok o jeho osobe bol až štvrtý z desiatich negatívne prezentovaných politikov.

Pri prezentácii P. Csákyho bolo zároveň zaznamenaných najviac pozitívnych zmienok ako i ich najväčší podiel z celkového počtu zmienok súvisiacich s jeho osobou.

Minister spravodlivosti **Š. Harabin** bol v poradí tretím najprezentovanejším politikom. Zo 44 zmienok týkajúcich sa jeho osoby bolo 36 neutrálnych a 8 negatívnych. Rozsah prezentácie Š. Harabina súvisel najmä s kontroverznými výrokmi na adresu D. Lipšica na pôde NR SR a opozičným pokusom o jeho odvolanie, ako aj slovnou prestrelkou s generálnym prokurátorom prostredníctvom médií.

Štvrtým najprezentovanejším politikom bol **J. Slot**. Z 49 zmienok bolo 42 neutrálnych a 7 negatívnych.

Čo sa týka priestoru, v spravodajstve dominovali najmä jeho výroky na adresu maďarskej ministerky zahraničných vecí, ako aj jeho návrh na zriadenie domobrany.

Na 5. priečke sa umiestnil predseda ES-HZDS **V. Mečiar**. Z celkového počtu 50 zmienok bolo 48 neutrálnych a 2 negatívne. V. Mečiar bol prezentovaný v súvislosti s kauzami okolo I. Lexu ako aj kauzou okolo podozrivých darov pre ES-HZDS a s ňou súvisiacou personálnou výmenou vo vedení strany.

Nasledovali politici **Z. Kramplová, M. Jureňa, R. Kaliňák, D. Lipšic** a **M. Duray**.

Čo sa týka podielu negatívnych zmienok z celkového počtu zmienok týkajúcich sa jednotlivých politikov, bol najväčší podiel negatívnych zmienok zaznamenaný pri prezentácii M. Duraya (46 %). Po ňom nasledoval M. Jureňa (35 %) a D. Lipšic (30 %).

Z hľadiska počtu zmienok bolo najviac negatívnych zmienok zaznamenaných pri prezentácii P. Csákyho a s rovnakým počtom negatívnych zmienok nasledovali Š. Harabin a M. Jureňa.

2.3 Nekorektné správy alebo profesionalita spravodajstva ako jeho kvalitatívny znak

Z hľadiska možného rozporu s ustanovením § 16 písm. b) zákona č. 308/2000 Z.z. bol zaznamenaný spravodajský príspevok s názvom „*Ceny má strážiť bývalý agent ŠtB*“ odvysielaný dňa 24.09.2008, ktorý **bude predmetom samostatnej správy v rámci prešetrovania sťažnosti** (sťažnosť č. 4103/191-2008).

Iný príspevok, ktorého odvysielaním mohlo dôjsť k porušeniu § 16 písm. b) zákona č. 308/2000 Z.z. sme v monitorovanom období nezaznamenali.

2.4 Súhrn

V monitorovanom období bolo v Televíznych novinách TV Markíza prezentovaných 9 politických subjektov, z toho 6 politických strán. Za sledované obdobie sme monitorovali 365 príspevkov z domáceho spravodajstva. Z nich spadalo 109 medzi relevantné príspevky, teda tie, v ktorých sa vyskytla prezentácia nami sledovaných politických subjektov.

Z hľadiska **priestoru prezentácie** možno konštatovať, že v Televíznych novinách bola:

- najprezentovanejším subjektom **vláda**, jej predstavitelia dostali zároveň najväčší priestor na priamu prezentáciu,
- najprezentovanejšou politickou stranou bola **SMK**,
- plocha prezentácie **prezidenta** predstavovala ôsmu, teda predposlednú pozíciu v rámci všetkých prezentovaných subjektov,
- z jednotlivcov bol najviac prezentovaný premiér **R. Fico**.

Z hľadiska **spôsobu prezentácie** možno konštatovať:

- pri všetkých sledovaných subjektoch prevládali **neutrálne** informácie,
- z hľadiska počtu zmienok bolo najviac pozitívnych zmienok zaznamenaných pri prezentácii strany **SMK**, z hľadiska podielu pozitívnych zmienok z celkového počtu zmienok týkajúcich sa daného subjektu bol najväčší podiel pozitívnych zmienok zaznamenaný pri prezentácii **prezidenta**,
- z hľadiska počtu zmienok bolo najviac negatívnych zmienok zaznamenaných pri prezentácii strany **ES-HZDS**, z hľadiska podielu negatívnych zmienok z celkového počtu zmienok týkajúcich sa daného subjektu bol najväčší podiel negatívnych zmienok zaznamenaný pri prezentácii strany **Smer-SD**,
- pri prezentácii jednotlivých politikov bolo z hľadiska počtu najviac negatívnych zmienok zaznamenaných pri prezentácii **P. Csákyho**, z hľadiska podielu negatívnych zmienok z celkového počtu zmienok týkajúcich sa danej osoby bol najväčší podiel negatívnych zmienok zaznamenaný pri prezentácii M. Duraya,
- žiadny politický subjekt nebol prezentovaný iba neutrálne.

Z hľadiska **výskytu nekorektných správ** môžeme konštatovať, že za monitorované obdobie sme, okrem vyššie spomenutého príspevku, ktorý je predmetom šetrenia samostatnej sťažnosti, nezaznamenali žiadny príspevok, ktorého odvysielaním mohlo dôjsť k porušeniu § 16 písm. b) zákona č. 308/2000 Z.z.

3 VÝSLEDKY MONITORINGU NOVÍN TELEVÍZIE JOJ

Noviny			
Počet monitorovaných vydaní	Odmonitorované hodiny	Počet monitorovaných príspevkov domáceho spravodajstva	Počet relevantných príspevkov
31	cca 10 hod. 20 min.	399	76

V sledovanom období (15.9.2008 - 15.10.2008) bolo odmonitorovaných **31** vydaní *Novín* v čase od 19:30 - 19:50 hod. na časovej ploche cca 10 hod. 20 min.

Celkovo bolo zmonitorovaných **399 príspevkov domáceho spravodajstva, z ktorých 76 bolo relevantných** pre monitoring. V týchto príspevkoch boli prezentované politické subjekty – **prezident, vláda, politické strany a nezávislí poslanci**. Počet príspevkov vymedzeného redukovaného súboru predstavoval cca 19 % z počtu domácich príspevkov. Frekvencia relevantných príspevkov bola rôznorodá a závisela od aktuálneho politického a spoločenského diania.

Z hľadiska obsahu a súvislostí patrili k najprezentovanejším nasledujúce témy:

- Rokovania parlamentu
- Slovensko-maďarské vzťahy:
  - SMK na Fóre poslancov Karpatskej kotliny
  - Výroky P. Csákyho o školskej a kultúrnej autonómii
  - Výroky P. Csákyho a ministerky zahraničných vecí Maďarska o zodpovednosti premiéra SR za napäté slovensko-maďarské vzťahy
  - Invektívy J. Slotu na adresu Maďarov a maďarskej ministerky zahraničných vecí
  - Kritika SMK kvôli radikalizácii
- Politická kultúra – invektívy politikov
- Sporné dary pre politické strany
- Činnosť a aktivity premiéra a vlády v súvislosti s finančnou a ekonomickou krízou, otvorenie II. dôchodkového piliera a úplná garancia štátu vkladov občanov v bankách
- Bezvízový styk s USA
- Vzťahy v opozícii
- Prerozdeľovanie postov v opozícii
- Transakcie manželky V. Mečiara, vďaka ktorým údajne mohli manželia splatiť Elektru
- Budúcoročný štátny rozpočet
- Poslanecká imunita – v súvislosti s odmietnutím dychovej skúšky na alkohol
- Oslavy výročia 160 rokov od 1.zasadnutia SNR

Vyššie uvedené témy sa odrazili na ploche prezentácie vymedzených subjektov.

3.1 Priestor a spôsob prezentácie politických subjektov

(pozri Príloha 2 – Graf č. 3, Príloha 6 – Graf č. 11)

V relevantných príspevkoch bola zaznamenaná prítomnosť **9 politických strán, prezidenta, vlády a nezávislých poslancov.**

tabuľka 7

JOJ

Poradie	Subjekt	Priestor		Spôsob prezentácie					
		%	Čas	pozitívny		neutrálny		negatívny	
				Počet zmienok	%*	Počet zmienok	%*	Počet zmienok	%*
1.	vláda	23%	0:21:37	2	1%	258	88%	32	11%
2.	SMK	19%	0:17:17	0	-	223	85%	40	15%
3.	SNS	16%	0:15:04	0	-	163	75,5%	53	24,5%
4.	ĽS-HZDS	13%	0:12:21	0	-	141	81%	34	19%
5.	SDKÚ-DS	7%	0:06:31	0	-	84	89%	10	11%
6.	SMER-SD	7%	0:06:30	0	-	88	86%	14	14%
7.	KDH	7%	0:06:20	1	1%	76	81%	17	18%
8.	nezavislí	5%	0:04:35	0	-	35	66%	18	34%
9.	prezident	1%	0:01:15	0	-	17	100%	0	-
10.	KDS	1%	0:01:06	0	-	8	73%	3	27%
11.	SF	0%	0:00:24	0	-	3	100%	0	-
12.	ANO	0%	0:00:14	0	-	2	100%	0	-

*Percentuálne vyjadrenie podielu príslušného počtu zmienok z celkového počtu zmienok týkajúcich sa daného subjektu

Najväčší priestor **23 %** zaznamenala z hľadiska rozsahu prezentácie **vláda**. Jej členovia sa vyjadrovali k aktuálnym problémom, o ktorých vláda rokovala ako i k problémom, spadajúcim do kompetencie jednotlivých ministerstiev. Zároveň bola spomínaná v súvislosti s prezentovaním jednotlivých ministrov a najmä jej predsedu. Príspevky, v ktorých bola skloňovaná, informovali najmä o aktivitách vlády a premiéra v súvislosti s opatreniami pre znižovanie dopadov finančnej a ekonomickej krízy, otvorení II. dôchodkového piliera, o rozhodnutí vlády o úplnej garancii za vklady občanov v bankách, ďalej o novele zákona o cenách, cenovej regulácii a zriadení cenovej dozornej rady v súvislosti s prechodom na novú menu - euro. Výrazne bola tiež prezentovaná v súvislosti so slovensko-maďarskou problematikou - téma učebníc vlastivedy pre ZŠ s vyučovacím jazykom maďarským bez maďarských geografických názvov, obvinenia premiéra zo strany P. Csákyho a ministerky zahraničných vecí Maďarska zo zodpovednosti za napäté slovensko-maďarské vzťahy. V súvislosti s vládou rezonovali tiež témy zrušenia víz do USA, budúročného rozpočtu, rokovania o návrhu zákona o vyvlastňovaní pozemkov, tiež téma prípadu Hedvigy Malinovej, nesúhlasného postoja premiéra k vyplateniu odškodného I. Lexovi, stavu armády SR, zdražovania energií a iné.

Vláda bola prezentovaná v prevažnej miere **neutrálne**.

Väčšina negatívnych zmienok sa týkala R. Fica, ktorý bol kritizovaný najmä za vyhýbanie sa vyjadreniu k nevysvetleným transakciám manželky V. Mečiara, vďaka ktorým údajne splatili Elektru. Negatívne bola jeho osoba skloňovaná i za zodpovednosť za napäté slovensko-maďarské vzťahy. Výrazná časť negatívnych zmienok sa týkala ministra spravodlivosti R. Harabina kvôli jeho invektívam na poslanca D. Lipšica, zapieraniu jedného z týchto výrokov a antisemitských vyjadrení v parlamente. Negatívne zmienky o jeho osobe sa tiež týkali obvinení z jeho údajných dôverných vzťahov s hlavou albánskej mafie.

Ako **pozitíva** vlády boli uvedené profesionálne kvality ministra financií J. Počiatka zo strany predsedu vlády v súvislosti s plánovaným deficitom budúročného rozpočtu.

SMK bola druhým najprezentovanejším subjektom a zároveň **najprezentovanejšou politickou stranou**. Spomínaná bola predovšetkým v súvislosti so slovensko-maďarskou problematikou, konkrétne témou učebnic vlastivedy pre ZŠ s vyučovacím jazykom maďarským, témou účasti poslancov SMK na Fóre poslancov Karpatskej kotliny, ďalej v súvislosti s rokovaniami predsedu strany s maďarským radikálom z Rumunska o kultúrnej a školskej autonómii, s výrokmí europoslancov za SMK o slovensko-maďarskej situácii na Slovensku, ako i v súvislosti s kritikou P. Csákyho a ministerky zahraničných vecí Maďarska na adresu premiéra kvôli napätým slovensko-maďarským vzťahom. Zmieňovaná bola i ako súčasť opozície, a to i v súvislosti s kritikou zo strany jej opozičných partnerov i premiéra SR.

Tak ako všetky subjekty, aj strana SMK bola prezentovaná predovšetkým **neutrálne**. V súvislosti s vyššie uvedenými témami bol pri jej prezentácii zaznamenaný druhý najvyšší počet negatívnych zmienok. Avšak pri interpretácii výsledkov z hľadiska podielu negatívnych zmienok z celkového počtu zmienok týkajúcich sa strany SMK, sa strana umiestnila až na šiestej pozícii medzi deviatimi negatívne prezentovanými politickými subjektmi.

Tretím najprezentovanejším subjektom v monitorovanom období v bola **SNS**. SNS bola prezentovaná prevažne ako kritik činnosti a aktivít poslancov SMK v príspevkoch so slovensko-maďarskými témami uvedenými už vyššie pri SMK.

Pri prezentácii strany SNS prevládal **neutrálny** spôsob prezentácie.

Najmä v rámci témy silných kritických vyjadrení a invektív predsedu strany J. Slotu na adresu Maďarov a maďarskej ministerky zahraničných vecí, tiež kauzy údajného falšovania podpisov na prezenčnej listine poslancov, ako i jej kritiky ako koalície strany bol u SNS zaznamenaný najväčší počet negatívnych zmienok (53). Avšak pri interpretácii výsledkov z hľadiska podielu negatívnych zmienok z celkového počtu zmienok týkajúcich sa strany SNS, bola až tretím subjektom v poradí tých, u ktorých bola zaznamenaná aj negatívna prezentácia.

Strana **ĽS-HZDS** je štvrtým subjektom v poradí s plochou prezentácie **13 %**. Prezentovaná bola najmä v súvislosti s témami amnestií, preukazovaním pôvodu majetku, obmedzením poslaneckej imunity, riešenia personálnych zmien v predsedníctve strany a tiež, tak ako aj iné politické strany, v súvislosti s politickou kultúrou jej predstaviteľov. Ako koalíčná strana bola prezentovaná v súvislosti s rokovaniami v parlamente a budúročným rozpočtom. Prostredníctvom prezentácie predsedu bola spomínaná v súvislosti s jeho vyjadreniami k rozhodnutiu Európskeho súdu v prípade I. Lexu.

Negatívne zmienky súviseli s kauzou takzvaných igelietiek, čiže sporných finančných darov pre stranu, ako i s nevysvetlenými transakciami manželky predsedu strany V. Mečiara, na základe ktorých údaje mohli splatiť Elektru. Spôsob prezentácie bol **neutrálno-negatívny**.

Na piatom, šiestom a siedmom mieste sa s rovnakým percentuálnym podielom priestoru prezentácie 7% umiestnili **SDKÚ-DS**, **SMER-SD** a **KDH**.

SDKÚ-DS bola prezentovaná ako súčasť opozície. Išlo najmä o prezentáciu prostredníctvom jej predsedu, ktorý sa vyjadroval ku vzťahom a spolupráci s opozičnými partnermi. Priestor prezentácie súvisel aj s témou prerozdelenia postov v opozícii. V súvislosti s rokovaniami v parlamente sa jej poslanci vyjadrovali tiež k návrhu budúročného rozpočtu, k návrhu koalície zákona proti prípadnému falšovaniu podpisov na prezenčnej listine poslancov, k zákazu vstupu do vojenských lesov a tiež k činnosti koalície a vlády.

Negatívne zmienky sa týkali predovšetkým káuz sporných finančných darov politických strán a poskytnutia prenájmu priestorov pre stranu. Spôsob prezentácie bol **neutrálno-negatívny**.

Piatou politickou stranou v poradí bol z hľadiska priestoru **SMER-SD**. Strana bola prezentovaná najmä ako vládna strana, teda v súvislosti s činnosťou vládnej koalície, konkrétne v súvislosti s návrhom zákona, ktorý by mal zabrániť prípadnému falšovaniu podpisov na prezenčnej listine poslancov, s návrhom budúročného rozpočtu, ako i v súvislosti s učebnicami vlastivedy pre školy s vyučovacím jazykom maďarským. Ďalej sa spomínala v súvislosti s témami osláv 160. výročia od prvého zasadania SNR, rozhodnutia Európskeho súdu v prípade I. Lexu, ďalej amnestií, preukazovania pôvodu majetku a slovensko-maďarských vzťahov.

V danom období s aktuálnou témou slovensko-maďarských vzťahov súvisia i negatívne zmienky. Ako koalíčný partner spolu s ĽS-HZDS bola predsedom SNS kritizovaná za odkladanie riešenia účasti poslancov SMK na Fóre poslancov Karpatskej kotliny. Výrazná časť negatívnych zmienok spadala pod tému sporných finančných darov pre politické strany ako aj prenájmov priestorov pre stranu SMER-SD v Ružinove. Celkovo bol spôsob prezentácie strany **neutrálno-negatívny**.

Strana **KDH** ako najmenej prezentovaná parlamentná politická strana, hoci len s niekoľko sekundovým rozdielom od predchádzajúcich dvoch strán, bola prezentovaná v najväčšej miere v rámci konfliktu dvoch bývalých stranických kolegov KDH M. Sabolovej a P. Minárika. Ďalej bola zmieňovaná ako opozičná strana v súvislosti s rokovaniami v parlamente o aktuálnych témach a tiež v súvislosti s aktuálnym dňom v opozícii. Spôsob prezentácie bol prevažne **neutrálne**, zaznamenané boli aj **negatívne** a jedna **pozitívna** informácia.

Priestor **5 %** zahŕňala prezentácia **nezávislých poslancov**, a to najmä v súvislosti so sporom bývalých poslancov KDH, čo sa odzrkadlilo aj na pomerne vysokom počte (**18**) **negatívnych zmienok**. Z hľadiska podielu negatívnych zmienok z celkového počtu zmienok o nezávislých poslancoch boli na prvom mieste spomedzi tých prezentovaných politických subjektov, u ktorých bola zaznamenaná aj negatívna prezentácia.

Prezident I. Gašparovič sa v porovnaní s ostatnými subjektmi umiestnil na deviatom mieste s plochou prezentácie **1 %**. V spojitosti s jeho osobou boli prezentované informácie o zrušení vízovej povinnosti pre Slovensko, ochrane bankových vkladov, polemike o zmene tempa a textu slovenskej hymny. Spomínaná bola jeho účasť na púti v Šaštíne, oslavách 160. výročia od prvého zasadnutia SNR, vojenskej prehliadky v Bratislave a návštevy Dukly. **Prezident I. Gašparovič bol prezentovaný iba v neutrálnom kontexte.**

Iba o niekoľko sekúnd menej ako plocha prezentácie prezidenta mala plocha prezentácie strany **KDS**. KDS bola prezentovaná najmä v súvislosti s jej iniciatívou otvárania tém amnestii a preukazovania pôvodu majetku, za čo si vyslúžila i niekoľko negatívnych reakcií zo strany predsedu strany ĽS-HZDS. Hoci pri prezentácii strany KDS bol zaznamenaný najmenší počet negatívnych zmienok, pri interpretácii z hľadiska podielu počtu negatívnych zmienok z celkového počtu zmienok v súvislosti s jej prezentáciou, bola v poradí druhým takto prezentovaným subjektom.

Ostatné dve neparlamentné strany **SF** a **ANO** boli prezentované na priestore, ktorého percentuálne vyjadrenie nedosiahlo ani 1 % z celkovej prezentácie politických subjektov. Z tohto dôvodu nefigurujú uvedené subjekty ani v grafoch. Spôsob ich prezentácie bol neutrálne.

Priestor priamej prezentácie zástupcov sledovaných subjektov

(pozri Príloha 4 – Graf č. 7)

tabuľka 8

JOJ

Poradie	Subjekt	Priestor (priama prezentácia)	
		%	Čas
1.	vláda	29%	0:06:51
2.	SNS	20%	0:04:37
3.	SMK	14%	0:03:17
4.	ĽS-HZDS	11%	0:02:29
5.	Smer-SD	9%	0:02:02
6.	SDKÚ-DS	7%	0:01:38
7.	KDH	4%	0:01:00
8.	nezavislí	4%	0:00:59
9.	KDS	2%	0:00:24
10.	prezident	1%	0:00:18
11.	SF	0%	0:00:00
12.	ANO	0%	0:00:00

Najväčší priestor pre priamu prezentáciu svojich názorov a stanovísk bol zaznamenaný v monitorovanom období pri subjekte **vláda**. S nie veľmi výrazným odstupom nasledovali politické strany **SNS** a **SMK**. Ďalšie miesta obsadili vládne strany **ĽS-HZDS** a **Smer-SD** a opozičná **SDKÚ-DS**. S plochou 4 % pre priamu prezentáciu nasledovali strana **KDH** a **nezavislí poslanci** a to s rozdielom iba dvoch sekúnd. **Prezidentovi I. Gašparovičovi** bol poskytnutý priestor 18s, čo zodpovedá 1 %. **Prezident** sa tak umiestnil z dvanástich prezentovaných subjektov **na desiatom mieste**. Zástupcom neparlamentných strán **SF** a **ANO** nebol poskytnutý žiadny priestor pre priamu prezentáciu.

3.2 Priestor a spôsob prezentácie jednotlivých politikov

Nižšie uvedená tabuľka predstavuje poradie zastúpenia prvých 10 politických osobností zastúpených v Novinách JOJ v danom období a spôsob ich prezentácie z hľadiska počtu získaných referencií.

tabuľka 9

JOJ

Poradie	Osoba	Priestor Čas	Spôsob prezentácie					
			pozitívny		neutrálny		negatívny	
			Počet zmienok	%*	Počet zmienok	%*	Počet zmienok	%*
1.	R. Fico	0:11:12	0	-	109	86,5%	17	13,5%
2.	J. Slota	0:09:26	0	-	53	55%	43	45%
3.	V. Mečiar	0:05:15	0	-	49	67%	24	33%
4.	P. Csáky	0:05:00	0	-	41	67%	20	33%
5.	M. Duray	0:01:55	0	-	19	73%	7	27%
6.	R. Kaliňák	0:01:42	1	4,3%	21	91,3%	1	4,3%
7.	M. Dzurinda	0:01:38	0	-	15	94%	1	6%
8.	V. Palko	0:01:32	0	-	15	79%	4	21%
9.	Š. Harabin	0:01:31	0	-	10	48%	11	52%
10.	J. Kubiš	0:01:27	0	-	17	94%	1	6%

*Percentuálne vyjadrenie podielu príslušného počtu zmienok z celkového počtu zmienok týkajúcich sa daného subjektu

K najprezentovanejším politikom patril **R. Fico**, ktorý sa vyjadroval k aktuálnym otázkam v najväčšej miere ako predseda vlády. Negatívne bol prezentovaný najmä v súvislosti s kritikou zo strany P. Csákyho a maďarskej ministerky zahraničných vecí za zodpovednosť za napäté slovensko-maďarské vzťahy.

Približne s trojskundovým odstupom ho nasledoval **J. Slota**, pri ktorého prezentácii bol zaznamenaný najvyšší počet negatívnych zmienok, a to najmä kvôli jeho protimaďarským vyjadreniam a údajnému falšovaniu jeho podpisu na prezenčnej listine v parlamente. Avšak pri interpretácii výsledkov z hľadiska podielu negatívnych zmienok z celkového počtu zmienok týkajúcich sa jeho osoby, bol až druhý v poradí takto prezentovaných politikov.

Tretiu a štvrtú pozíciu obsadili **V. Mečiar** a **P. Csáky**. V. Mečiar bol negatívne prezentovaný najmä kvôli nevysvetleným transakciám svojej manželky, na základe ktorých mohli údajne splatiť Elektru a P. Csáky kvôli svojim vyjadreniam a aktivitám v súvislosti so slovensko-maďarskými témami. Ostatní šiesti politici, ktorí nasledovali s pomerne výrazným odstupom od posledne spomenutého P. Csákyho, mali približne vyrovnaný priestor prezentácie a umiestnili sa v poradí **M. Duray**, **R. Kaliňák**, **M. Dzurinda**, **V. Palko**, **Š. Harabin** a **J. Kubiš**. U každého z nich bola zaznamenaná okrem neutrálnych aj negatívna prezentácia, pričom v prípade Š. Harabina bol z hľadiska podielu negatívnych zmienok z celkového počtu zmienok týkajúcich sa jeho prezentácie, zaznamenaný najväčší podiel negatívnych zmienok v rámci politikov umiestnených v prvej desiatke.

3.3 Nekorektné správy alebo profesionalita spravodajstva ako jeho kvalitatívny znak

V rámci monitorovaného obdobia sme pri posudzovaní jednotlivých spravodajských príspevkov domáceho spravodajstva televízie JOJ zaznamenali **4 spravodajské príspevky**, ktoré **by mohli predstavovať možný rozpor s ustanovením § 16 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii**.

(pozn. doslovné prepisy jednotlivých príspevkov sú súčasťou Prílohy 7)

Sporné spravodajské príspevky:

18.9.2008 príspevok: „**PRAVÁ TVÁR POLITIKY**“

22.9.2008 príspevok: „**DARY PRE POLITICKÉ STRANY**“

27.9.2008 príspevok: „**NAŠI “MIERUMILOVNÍ” POLITICI**“

6.10.2008 príspevok: „**SLOVENSKO-MAĎARSKÉ VZŤAHY**“

V príspevku „**PRAVÁ TVÁR POLITIKY**“ z **18.9.2008** sme zaznamenali nasledujúce vyjadrenia moderátorky spravodajskej relácie a redaktorky, ktoré sú, podľa nášho názoru, subjektívnymi hodnoteniami prezentovaných udalostí. Máme za to, že takýmto spôsobom vysielať nezabezpečil zákonom stanovenú povinnosť oddelenia názorov a hodnotiacich komentárov od informácií spravodajského charakteru.

Ide o nasledujúce vyjadrenia:

- Moderátorka: „*Poslanci neprestávajú prekvapovať.*“
- Redaktorka: „*To, že sa nadávkami častuje koalícia a opozícia je pomerne bežné. Rovnako sa už párkrát vyskytlo aj to, že niekto niekoho poslal do basy. Ale to, že si nadávajú dvaja bývalí kolegovia, je novinka.*“
- Redaktorka: „*...Dnešné výsledné skóre, sknokautovaná politická kultúra...*“

V príspevku „**DARY PRE POLITICKÉ STRANY**“ z 22.9.2008 sme zaznamenali vyjadrenie redaktorky, v ktorom je zrejmý jej kritický postoj k prezentovaným udalostiam. Uvedené vyjadrenie považujeme za hodnotiaci komentár.

- Redaktorka: „...No a hoci strany urobili v minulosti už niekoľko pozitívnych úprav, stále je evidentne dosť špiny, aby sa pozametala.“

V predmetnom príspevku sme zaznamenali iba uvedený hodnotiaci komentár, avšak máme za to, že ustanovenie § 16 písm. b) zákona č. 308/2000 Z.z. striktno vymedzuje povinnosť vysielateľa oddeliť názory a hodnotiace komentáre od informácií spravodajského charakteru, pričom neprihliada na kvantitatívne hľadisko ich výskytu.

Nazdávame sa tiež, že tvrdenie redaktorky: „Starostovi v tričku Smeru sa však nepodarilo zvýšiť nájom z 250 korún na štvorcový meter na približne 2 tisícky. Narazil na ružinovské SDKÚ a KDH.“, vzhľadom na jeho závažný charakter, si vyžadovalo vyjadrenie poslancov spomenutých klubov mestskej časti Ružinov k načrtnutému problému.

Nazdávame sa, že uvedeným spôsobom vysielateľ nezabezpečil objektivnosť a nestrannosť spravodajského programu odvysielaného 22.9.2008, nakoľko v ňom neposkytol priestor na vyjadrenie dotknutej strane a neoddelil hodnotiaci komentár od informácií spravodajského charakteru.

Máme za to, že odvysielaním príspevku „**NAŠI “MIERUMILOVNÍ“ POLITICI**“ z 27.9.2008 vysielateľ porušil povinnosť ustanovenú v § 16 písm. b) zákona č. 308/2000 Z.z., tým, že nezabezpečil, aby hodnotiace komentáre boli oddelené od informácií spravodajského charakteru.

Nižšie uvedené vyjadrenia moderátorov spravodajskej relácie a redaktorky totiž, podľa nášho názoru, sprostredkujú recipientovi ich subjektívne hodnotenia a komentáre prezentovaných udalostí, ktoré nie sú oddelené od neutrálnych a faktických informácií.

- Moderátorka: „Politici nie sú v parlamente ešte ani mesiac. Ale za ten krátky čas už politická kultúra stihla dostať poriadne na frak.“
- Moderátor: „To je pravda. Ako si isto spomínate, ústrednou témou najväčších hádok bol Daniel Lipšic. Asi netreba pripomínať, že aj vtedy sa výroky politikov blížili rétorike krčmových štangastov.“
- Redaktorka: „Zdá sa, že naši politici cez leto naozaj dobre zrelaxovali. No a tak v novej parlamentnej sezóne môžu na seba opäť ukazovať svaly. Najväčšie bicepsy sa ukazovali už na začiatku septembra. Zuby na seba cerili Harabin s Lipšicom. No nezaostával však ani Ján Slota.“
- Redaktorka: „No a hoci sa to zdá nemožné, mnohé krajiny nám našich v podstate mierumilovných politikov možno závidia.“

V príspevku „**SLOVENSKO-MAĎARSKÉ VZŤAHY**“ z 6.10.2008 sme vo vyjadreniach moderátorky a redaktorky zaznamenali komentatívne prvky. Máme za to, že z nižšie uvedených vyjadrení je evidentný postoj ich autorov k prezentovaným udalostiam, ktorý môže mať vplyv na ich vnímanie divákom.

Ide o vyjadrenia:

- Moderátorka: „Kam až môžu zájsť politické urážky? Tak to je otázka, ktorú včera neotvoril nik iný ako Ján Slot. Ten totiž zašiel až tak ďaleko, že ministerku zahraničných vecí Maďarska prirovnal k Hitlerovi.“
- Redaktorka: „A premiér tradične začal poučovať.“

3.4 Súhrn

V monitorovanom období bolo v Novinách JOJ odmonitorovaných **399** príspevkov domáceho spravodajstva, z nich v **76** bola zaznamenaná prítomnosť sledovaných subjektov. Popri **prezidentovi, vláde a nezávislých poslancoch** bolo prezentovaných **9 politických strán**.

Z hľadiska **priestoru** možno konštatovať:

- najprezentovanejším subjektom bola **vláda**, jej predstavitelia zároveň dostali aj najväčší priestor na priamu prezentáciu,
- **SMK** sa stala najprezentovanejšou politickou stranou,
- plocha prezentácie **prezidenta** predstavovala deviatu pozíciu v rámci všetkých prezentovaných subjektov,
- z politikov mal najväčší priestor na prezentáciu **R. Fico**, a to najmä ako predseda vlády.

Z hľadiska **spôsobu prezentácie** možno konštatovať:

- u všetkých sledovaných subjektov prevládal **neutrálny** spôsob prezentácie, pričom **iba neutrálne zmienky** boli zaznamenané pri **prezidentovi, SF a ANO**,
- z hľadiska počtu zmienok bolo najviac negatívnych zmienok zaznamenaných pri prezentácii strany **SNS**, z hľadiska podielu negatívnych zmienok z celkového počtu zmienok týkajúcich daného subjektu bol ich najväčší podiel zaznamenaný pri prezentácii nezávislých poslancov,
- pri prezentácii jednotlivých politikov bolo z hľadiska počtu zmienok najviac negatívnych zaznamenaných pri prezentácii **J.Slotu**, z hľadiska podielu negatívnych zmienok z celkového počtu zmienok týkajúcich sa danej osoby bol najväčší podiel negatívnych zmienok zaznamenaný pri prezentácii **Š. Harabina**.
- pozitívne zmienky boli zaznamenané iba pri prezentácii **vlády a KDH**.

Z hľadiska **výskytu nekorektných príspevkov** možno konštatovať, že pri posudzovaní monitorovaného spravodajského programu **boli zaznamenané 4 príspevky**, ktoré **by mohli predstavovať možný rozpor** s ustanovením § 16 písm. b) zákona č. 308/2000 Z.z.

4 VÝSLEDKY MONITORINGU HLAVNÝCH SPRÁV TA 3

Hlavné správy TA 3			
Počet monitorovaných vydání	Odmonitorované hodiny	Počet monitorovaných príspevkov domáceho spravodajstva	Počet relevantných príspevkov
30*	cca 10 hod.	288	187

V sledovanom období (15.9.2008 - 15.10.2008) bolo odmonitorovaných 30* vydání **Hlavných správ** vysielaných na TA3 v čase od 18:40-19:00 hod. na časovej ploche cca 10 hod.

Na tejto časovej ploche bolo **celkovo odvysielaných 288 príspevkov** domáceho spravodajstva. Z príspevkov domáceho spravodajstva **187 spadalo do vymedzeného redukovaného súboru**, ktorý bol predmetom analýzy. Znamená to, že v 187 príspevkoch boli prezentované nami sledované politické subjekty – prezident, vláda a politické strany. Počet príspevkov vymedzeného redukovaného súboru predstavoval cca 65% z celkového počtu odvysielaných príspevkov domáceho spravodajstva.

V rámci relevantných príspevkov, t.j. príspevkov, v ktorých bola zaznamenaná prítomnosť sledovaných subjektov, bolo v Hlavných správach TA 3 okrem **prezidenta, vlády a nezávislých poslancov** prezentovaných **13** politických strán.

Z hľadiska tematickeho kontextu zobrazovaných politických subjektov patrili k najfrekvencovanejším príspevky prezentujúce aktuálne a vnútropolitické udalosti a témy:

- Opatrenia vlády SR na dopady finančnej krízy
- Znovuotvorenie II. dôchodkového piliera
- Nový cestný zákon a problematika vyberania cestného mýta
- SMK a jej vnútrostranícke problémy
- Sporná učebnica vlastivedy a výhrady k nej zo strany SMK
- Vyostrovanie slovensko-maďarských vzťahov

Vyššie uvedené témy sa odrazili na ploche prezentácie vymedzených subjektov.

*Vydanie spravodajskej relácie Hlavné správy zo dňa 29.9.2008 nebolo zmonitorované, nakoľko sme z technických príčin nedisponovali záznamom vysielania.

4.1 Priestor a spôsob prezentácie sledovaných politických subjektov

(pozri Príloha 2 – Graf č.4 a Príloha 6 – Graf č.12)

V sledovanom období bolo v Hlavných správach TA 3 prezentovaných popri prezidentovi, vláde a nezávislých poslancoch **13** politických strán.

(pozn.: V Grafe č. 4 Prílohy 2 nie sú uvedené strany SZ, OKS, ANO, HZD a KDS z dôvodu ich nízkeho časového zastúpenia, ktoré vykazuje hodnoty nižšie ako 1%).

tabuľka 10

TA 3

Poradie	Subjekt	Priestor		Spôsob prezentácie					
		%	Čas	pozitívny		neutrálny		negatívny	
				Počet zmienok	%*	Počet zmienok	%*	Počet zmienok	%*
1.	vláda	38%	0:33:43	0	-	231	86,5%	36	13,5
2.	ĽS-HZDS	13%	0:11:09	1	1%	116	92%	9	7%
3.	SDKÚ-DS	12%	0:10:23	0	-	97	91%	10	9%
4.	SMK	11%	0:09:44	0	-	78	78%	22	22%
5.	Smer-SD	8%	0:06:35	0	-	69	94,5%	4	5,5%
6.	KDH	6%	0:05:13	0	-	59	98%	1	2%
7.	SNS	6%	0:04:53	0	-	49	89%	6	11%
8.	prezident	2%	0:02:04	0	-	19	100%	0	-
9.	nezávislí	2%	0:01:51	0	-	17	100%	0	-
10.	SF	1%	0:00:36	0	-	5	100%	0	-
11.	Liga	1%	0:00:29	0	-	4	100%	0	-
12.	SZ	0%	0:00:06	0	-	3	100%	0	-
13.	OKS	0%	0:00:04	0	-	4	100%	0	-
14.	ANO	0%	0:00:03	0	-	1	3%	2	7%
15.	HZD	0%	0:00:03	0	-	1	100%	0	-
16.	KDS	0%	0:00:03	0	-	2	7%	1	3%

*Percentuálne vyjadrenie podielu príslušného počtu zmienok z celkového počtu zmienok týkajúcich sa daného subjektu

Prezentáciu politických subjektov v uvedenej tabuľke kopíruje Graf č. 4 **Priestor prezentácie sledovaných politických subjektov v Hlavných správach TA 3** v Prílohe 2.

Prezentácia mimoparlamentných strán SZ, OKS, ANO, HZD, KDS bola zanedbateľná a štatisticky nesignifikantná, preto v uvedených grafoch nefiguruje.

Najväčšiu plochu z celkového priestoru sledovaných politických subjektov mala **vláda – 38%**. Jej predstavitelia sa vyjadrovali k aktuálnym problémom súčasnej politickej scény a k problémom spadajúcich do kompetencie jednotlivých rezortov (ministerstiev).

Najfrekventovanejšie informácie o činnosti vlády boli naviazané na riešenie problémov spojených s finančnou krízou a jej dopadmi na SR. Frekventovanou sa ukázala i téma predkladania nového cestného zákona do parlamentu a problematika vyberania elektronického diaľničného mýta, spadajúca do kompetencie ministra dopravy, pôšt a telekomunikácií, ako i téma znovuotvorenia II. dôchodkového piliera. Vláda v sledovanom období čelila protestom voči vydaniu spornej učebnice vlastivedy najmä zo strany SMK.

Spôsob prezentácie vlády bol v sledovanom období neutrálno-negatívny. Z hľadiska počtu zmienok bolo pri prezentácii vlády zaznamenaných najviac negatívnych zmienok (36). Avšak z hľadiska podielu negatívnych zmienok z celkového počtu zmienok v súvislosti s ňou, bol zaznamenaný druhý najväčší podiel negatívnych zmienok. Vládne kroky sa ocitli v palbe kritiky najmä v súvislosti so zhoršením slovensko-maďarských vzťahov a znovuotvorením II. dôchodkového piliera.

Voči krokom vlády protestovali členovia maďarských politických kruhov, ako i domáca opozícia, v súvislosti so zostrením slovensko-maďarských vzťahov. Vláda bola kritizovaná v súvislosti s netransparentnými tendrami bývalého ministra hospodárstva M. Jureňu, opozícia kritizovala vládu za údajné zasahovanie do voľnej tvorby cien, politiku čerpania eurofondov i sporné odpredávanie pozemkov pre potreby výstavby nových diaľničných trás. Ďalej bola vláda kritizovaná za štátny paternalizmus pri schvaľovaní rozpočtov zdravotných poisťovní, ochranári vyčítali vláde neprijatie opatrení voči výrubom lesov v TANAP-e, proti vláde ostro vystúpili aj občania Pezinka v kauze nezákonnej skládky odpadu. Opozícia kritizovala vládu za podľa nej zlý vládny návrh štátneho rozpočtu na rok 2009 a SMK vyčítala vláde nezákonný postup pri preklade učebnice vlastivedy do maďarského jazyka. Ďalej bola vláda kritizovaná za údajnú zlú novelu občianskeho súdneho poriadku a prietahy v súvislosti s voľbou predsedu NS SR.

Prezident bol v monitorovanom spravodajstve TA 3 prezentovaný na ploche **2%**.

Vysielateľ mapoval zahraničnopolitické aktivity hlavy štátu, podrobne informoval o jeho návšteve USA. Tlmočil názory prezidenta na predkladané návrhy zákonov z dielne jednotlivých ministerstiev (zákon o minimálnej mzde, novela občianskeho súdneho poriadku, cestný zákon a i.). Vysielateľ informoval o účasti prezidenta na konferencii Slovensko v európskom modeli, o jeho účasti na slávnostnom akte 160. výročia vzniku SNR, či na 64. výročí Karpatsko-duklianskej operácie. Veľa informácií sa týkalo jeho opätovnej kandidatúry na post hlavy štátu.

Charakter informácií viažucich sa k hlave štátu bol iba **neutrálny**.

Hneď po vláde bol najväčší časový rozsah venovaný koalícnej **ĽS-HZDS**, ktorá bola prezentovaná na ploche **13%**.

ĽS-HZDS prezentovala názory najmä v súvislosti s predkladanými návrhmi zákonov z dielne vládnej koalície. Členovia reagovali na otvorenie II. dôchodkového piliera, cestného zákona, zákona o preukazovaní pôvodu majetku, predkladali opatrenia voči dopadom finančnej krízy - navrhovali 100% ochranu vkladov občanov a garantovanie ochrany bánk. Častá prezentácia strany súvisela i s jej mimoriadnym snomom, počas ktorého došlo k výrazným zmenám v užšom vedení strany. Strana takisto prezentovala kandidátku svojich členov do Európarlamentu, zaujímala stanovisko k otázkam napätia slovensko-maďarských vzťahov.

Pri prezentácii strany prevládala **neutrálny** spôsob. K strane ĽS-HZDS bolo naviazaných aj **9 negatívnych** referencií a **1 pozitívna**. Kritické slová za netransparentné tendre na ministerstve pôdohospodárstva adresovala Z. Kramplová bývalému ministrovi M. Jureňovi. M. Jureňa zasa podrobil kritike jej údajnú účelovú kontrolu. Ďalšia negatívna zmienka sa viazala na pôsobenie Z. Kramplovej, ktorá odišla z vlády tiež kvôli nejasným a neprehľadným tendrom na jej ministerstve. Negatívne zmienky viazané k tejto strane boli paradoxne adresované zvnútra samotnej strany (kauza finančných darcov ĽS-HZDS) voči personálnej politike M. Urbániho a Z. Kramplovej. Negatívna zmienka viažuca sa k strane bola adresovaná na margo jej politiky za čias vlády V. Mečiara v súvislosti s 15. výročím podpísania Asociačnej dohody o smerovaní SR do EÚ. Opozícia vyčítala strane neodbornosť v súvislosti s predloženými návrhmi o ochrane vkladov spotrebiteľov, ktoré vyšli z dielne ĽS-HZDS. Pozitívna zmienka pri prezentácii strany súvisela s informáciou, keď K. Tóthová vyzdvihla zásluhy V. Mečiara pri delení spoločného štátu ČSFR.

SDKÚ-DS bola prezentovaná na ploche **12%**. Jej predstavitelia dostali priestor najmä v reakciách na reformné kroky vlády, ktoré sa niesli prevažne v kritickom tóne. Strana prezentovala svoje stanoviská na riešenie dopadov finančnej krízy, kriticky reagovala na vládou predložený návrh štátneho rozpočtu, no najmä na snahu vlády a vládnych strán o otvorenie II. dôchodkového piliera. Strana bola prezentovaná i v súvislosti s kandidatúrou jej členky na post prezidenta SR a nomináciou jej členov do EP a v otázkach možnej spolupráce s KDĽ.

Charakter informácií viažucich sa k SDKÚ-SD bol **neutrálno-negatívny**. K strane sa viazalo **10 negatívnych** zmienok. R. Fico sa kriticky vyjadril k jej programovej konferencii, Aliancia Fair Play kritizovala stranu za údajne netransparentné zverejňovanie finančných darcov tejto strany a prijatie finančných darov v rozpore so zákonom. Kritické hlasy na jej adresu zazneli aj z úst jej bývalých členov, ktorí poukázali na neuspokojivú politiku vo vnútri strany. Predseda strany zasa obvinil zo zavádzania a z klamstva bývalého člena SDKÚ-DS M. Michela. Poslanec D. Jarjabek kritizoval stranu

v súvislosti s predkladaným návrhom o koncesionárskych poplatkoch a predsedníčka SF Z. Martináková obvinila SDKÚ–DS z populizmu.

Na štvrtej pozícii sa umiestnila na ploche **11% SMK**, jej spôsob prezentácie bol **neutrálno-negatívny**. Táto strana bola často prezentovaná v súvislosti s jej vnútrostraníckou krízou. Veľmi často bola negatívne hodnotená kvôli účasti jej členov na zasadnutí Fóra poslancov Karpatskej kotliny a vyvolávania nacionalistických vášní tak vládnymi stranami, ako i zo strany opozície, ktorá jej vyčítala kolaboráciu s vládnymi stranami. Strana samotná sa kriticky vyjadrovala k vydávaniu učebníc vlastivedy, ktoré porušujú cudzojazyčné kritériá, negatívne hodnotila vládu v súvislosti s jej politikou dodržiavania práv menšín.

Kritiku do vlastných radov adresovali aj niektorí členovia SMK, ktorí obvinili užšie vedenie strany z porušovania jej stanov a presadzovania vybraných sympatizantov do Pozemkového fondu. Kritika bola smerovaná aj na člena strany M. Duraya, za jeho odmietnutie podrobiť sa dychovej skúške počas vedenia motorového vozidla.

Z hľadiska podielu negatívnych zmienok z celkovému počtu zmienok v súvislosti so stranou SMK, bol u nej zaznamenaný najväčší podiel negatívnych zmienok. Z hľadiska počtu zmienok išlo pri prezentácii tejto strany o druhý najvyšší počet negatívnych zmienok.

Vládna strana **SMER-SD**, bola prezentovaná na ploche **8%**. Strana bola prezentovaná najmä v súvislosti s predkladanými návrhmi vládnych zákonov. Členovia obhajovali otvorenie II. piliera, vyjadrovali sa k predkladaniu cestného zákona a zákona o preukazovaní pôvodu majetku do parlamentu a mnohých ďalších. Strana sa vyjadrovala i k opozičnej SMK a vyostrenej situácii slovensko-maďarských vzťahov. Bola prezentovaná i v súvislosti s rokovaniami eurosocialistov, či nomináciou svojich kandidátov do EP.

K strane SMER-SD boli naviazané **4 negatívne** zmienky. Aliancia Fair Play vyčítala strane údajné nezákonné prijímanie finančných darov, opozícia kritizovala stranu za otvorenie II. dôchodkového piliera.

KDH a SNS boli prezentované na ploche **6%**.

Poslanci **KDH** sa prezentovali v otázkach opozičnej spolupráce so stranou SDKÚ-DS. Spoločne s touto stranou reagovali na politiku SMK, ktorej vyčítali kolaboráciu s vládnu garnitúrou. Zástupcovia KDH sa tiež vyjadrovali k spornému tlačovému zákonu z dielne MK SR, k návrhu zákona o preukazovaní pôvodu majetku, interrupčnému zákonu, novele občianskeho súdneho poriadku, ako i ku kauze I. Lexu, v prípade ktorého rozhodli súdy o jeho nevine. Strana bola prezentovaná i v súvislosti s nomináciou jej členov do EP. K strane bola naviazaná **1 negatívna** zmienka. Minister spravodlivosti adresoval kritiku do jej radov kvôli údajnému šikanovaniu sudcov počas ministrovania jej nominanta D. Lipšica.

SNS bola spomínaná v súvislosti s účasťou jej členov na oslavách 160. výročia založenia SNR a v súvislosti s predkladanými vládnymi zákonmi, ako napr. cestný zákon, návrh zákona o zúžení poslaneckej imunity, návrh zákona o štátnom rozpočte a i. Jej členovia sa prezentovali v súvislosti s napätou situáciou medzi vládnymi stranami a SMK. Kriticky sa vyjadrovali k politike tejto strany, k záverom mimoriadneho rokovania SMK, k sporu o peniaze z eurofondov a kauze M. Duraya, ktorý sa odmietol podrobiť dychovej skúške pri vedení motorového vozidla. Ďalej bola strana prezentovaná počas návštevy eurosocialistov, ako i v súvislosti s nomináciou jej členov do EP. K strane bolo naviazaných **6 negatívnych** zmienok. SMK sa kriticky vyjadrila najmä na adresu výrokov predsedu SNS k osobe maďarskej ministerky zahraničných vecí, ktoré označila za hrozbu slovensko-maďarských vzťahov. V tejto súvislosti sa na adresu predsedu SNS vyjadril aj Smer-SD, ktorý súčasne odmietol výroky J. Slotu o údajne zdržanlivej politike Smeru-SD k aktivitám SMK. SMK sa kriticky vyjadrila na adresu SNS aj v súvislosti s údajne neobjektívnym pridelovaním peňazí z eurofondov.

Nezávislí poslanci boli prezentovaní na ploche **2%**. Prezentovaní boli v súvislosti so svojimi postojmi k rôznym návrhom zákonov predkladaných vládnymi stranami.

Politické strany **SF, Liga, SZ, OKS, ANO, HZD, KDS** boli prezentované skôr v súvislosti s výsledkami prieskumov verejnej mienky, niektoré v súvislosti s ich konstituovaním (Liga). Ich časový výskyt bol zanedbateľný a štatisticky nesignifikantný.

Priestor priamej prezentácie zástupcov sledovaných subjektov

(pozri Príloha 4 – Graf č. 8)

tabuľka 11

TA 3

Poradie	Subjekt	Priestor (priama prezentácia)	
		%	Čas
1.	vláda	42%	0:24:12
2.	SDKÚ-DS	11%	0:06:34
3.	ĽS-HZDS	10%	0:05:37
4.	SMK	9%	0:05:21
5.	Smer-SD	9%	0:05:18
6.	KDH	7%	0:03:52
7.	SNS	6%	0:03:28
8.	nezavislí	3%	0:01:39
9.	prezident	2%	0:01:20
10.	SF	1%	0:00:27

Najviac priestoru na **priamu prezentáciu** svojich názorov a stanovísk v Hlavných správach TA 3 dostala **vláda SR**. Z politických subjektov sa na druhej pozícii umiestnilo opozičné **SDKÚ-DS**. Koaličnej **ĽS-HZDS** patrí tretia priečka s časom priamej prezentácie 5 min. 37 sek. Druhá opozičná strana **SMK** sa umiestnila celkovo na štvrtej priečke, za ňou sa umiestnila druhá koaličná strana a víťazná strana volieb – **Smer-SD**. Na šiestej a siedmej pozícii sa takmer s identickým časom umiestnili opozičné **KDH** a koaličná **SNS**. Viac ako jednu minútu priamej prezentácie poskytol vysielateľ ešte **nezávislým poslancom a prezidentovi**.

4.2 Priestor a spôsob prezentácie jednotlivých politikov

Nasledujúca tabuľka uvádza poradie zastúpenia prvých 10 politikov v Hlavných správach TA3 a spôsob ich prezentácie z hľadiska počtu referencií.

tabuľka 12

TA 3

Poradie	Osoba	Priestor Čas	Spôsob prezentácie					
			pozitívny		neutrálny		negatívny	
			Počet zmienok	%*	Počet zmienok	%*	Počet zmienok	%*
1.	R. Fico	0:12:17	0	-	91	93%	7	7%
2.	P. Csáky	0:04:01	0	-	22	71%	9	29%
3.	I. Mikloš	0:02:56	0	-	22	100%	0	-
4.	V. Mečiar	0:02:38	1	3%	31	88,5%	3	8,5%
5.	J. Počiatek	0:02:27	0	-	11	100%	0	-
6.	I. Gašparovič	0:02:04	0	-	19	100%	0	-
7.	Š. Harabin	0:01:58	0	-	15	75%	5	25%
8.	J. Míkollaj	0:01:53	0	-	13	100%	0	-
9.	D. Lipšic	0:01:46	0	-	11	92%	1	8%
10.	M. Urbáni	0:01:42	0	-	15	94%	1	6%

*Percentuálne vyjadrenie podielu príslušného počtu zmienok z celkového počtu zmienok týkajúcich sa daného subjektu

Najprezentovanejším politikom v Hlavných správach TA 3 sa počas monitorovaného obdobia stal predseda vlády **R. Fico**. Druhou najprezentovanejšou osobou sa stal predseda opozičnej SMK **P. Csáky**. Na 3.-7. priečke sa približne s rovnakým časovým zastúpením pohybujúcim sa okolo cca 2 minút umiestnili podpredseda SDKÚ-DS **I. Mikloš**, predseda ĽS-HZDS **V. Mečiar**, minister financií **J. Počiatek**, prezident **I. Gašparovič** a minister spravodlivosti **Š. Harabin**. Do prvej desiatky sa ešte dostali minister školstva **J. Mikolaj**, bývalý minister spravodlivosti **D. Lipšic** a **M. Urbáni** z ĽS-HZDS.

Frekvenciu prezentácie jednotlivých politických osobností najmä vládnych strán ovplyvnila i skutočnosť, že väčšina z nich zastávala či zastáva významné posty v štátnej správe, t.j. osoby vystupovali nielen ako predstavitelia svojich materských politických strán, ale najmä ako reprezentanti vlády, zástupcovia jednotlivých rezortov či ministerstiev, parlamentu (napr. R.Fico vystupoval z pozície hovorecu vlády, J. Počiatek, Š. Harabin a J. Mikolaj vystupovali z pozície rezortných ministrov). Opoziční politici boli prezentovaní najčastejšie ako oponenti vládnych krokov (I. Mikloš), častá prezentácia P. Csákyho súvisela najmä s vysvetľovaním krízy v jeho strane, izolovanosťou tak zo strany opozície, ako i koalície, do ktorej sa dostala SMK. Prezentácia Š. Harabina a bývalého ministra spravodlivosti D. Lipšica odrážala najmä nezlučiteľné názory týchto dvoch rezortných predstaviteľov týkajúcich sa reformných krokov v justícii. Minister školstva bol často medializovaný najmä v súvislosti s problematikou vydávania sporných učebníc vlastivedy, M. Urbáni zasa v súvislosti s mimoriadnym snemom jeho strany.

Prezident **I. Gašparovič** zaujímal stanovisko najmä k významným vnútropolitickým témam, vzniknutým kauzám, predkladaným návrhom zákonov, ako i k zahraničnopolitickej situácii a jeho aktivitám počas služobnej cesty v USA.

U všetkých politikov zastúpených v tabuľke prvej desiatky prevažovali **neutrálne** zmienky. Pozitívne hodnotenie sme zaznamenali iba u V. Mečiara.

Najviac **negatívnych** zmienok (**9**) bolo naviazaných na osobu predsedu SMK **P. Csákyho**. I pri interpretácii výsledkov z hľadiska podielu negatívnych zmienok z celkového počtu zmienok v súvislosti s danou osobou, bol najväčší podiel negatívnej prezentácie zaznamenaný u P. Csákyho.

K jeho osobe najviac kritiky smeroval líder koalície strany SNS J. Slota, ktorý ostro vystupoval najmä voči zahranično-politickým aktivitám SMK. K tejto kritike sa pripojili i ďalšie koalíčné strany a časť opozície. P. Csákyho kritizovala aj časť jeho členskej základne, ktorá mu vyčítala porušovanie stanov strany.

Sedem negatívnych zmienok bolo naviazaných na osobu **R. Fica**, ktorého kritizovala opozícia za otvorenie II. dôchodkového piliera, riešenia týkajúce sa rozvojových programov a neplnenie predvolebných sľubov. Proti osobe predsedu vlády vystúpil aj J. Slota, ktorý mu vyčítal zdržanlivé vyjadrovanie k otázke slovensko-maďarských vzťahov. Vlna kritiky sa na adresu predsedu vlády vzniesla i z ochranárskeho združenia VLK a Strany zelených, ktorí mu vyčítali neodbornosť v problematike ochrany prírody.

Päť negatívnych zmienok smerovalo na adresu ministra spravodlivosti **Š. Harabina**. Voči jeho osobe negatívne vystupovala opozícia, ktorá sa pokúšala o jeho odvolanie. Obvinila ho z nesystematických krokov v justícii a nedôveryhodnosti jeho osoby. Negatívne sa o Š. Harabinovi vyjadril aj predseda NS SR v súvislosti s údajnými obštrukciami a prerušením volieb nového predsedu NS SR. K výzve na odstúpenie ministra sa pridali aj mimovládne organizácie, podľa ktorých minister šikanuje sudcov.

Tri negatívne zmienky sme zaznamenali u predsedu ĽS-HZDS **V. Mečiara**. **V. Mečiara** obvinil z nedôveryhodnosti predseda strany Smer-SD R. Fico v súvislosti s financovaním Elektry, kritika na jeho adresu smerovala aj zo strany EÚ, ktorá kritizovala porušovanie základných ľudských práv počas jeho vlád z predchádzajúcich rokov a V. Palko v súvislosti s predkladaním návrhu zákona o preukazovaní pôvodu majetku.

K osobe V. Mečiara bola naviazaná **1 pozitívna** zmienka. Členka strany K. Tóthová vyzdvihla jeho zásluhy pri delení spoločného štátu ČSFR.

Jedna negatívna zmienka bola zaznamenaná u **D. Lipšica a M. Urbániho**. Minister Š. Harabin obvinil bývalého ministra spravodlivosti za údajné protiprávne stíhanie sudcov počas jeho výkonu funkcie. M. Urbániho paradoxne kritizovala jeho materská strana v kauze netransparentných darcov.

4.3 Nekorektné správy alebo profesionalita spravodajstva ako jeho kvalitatívny znak

V monitorovanom období sme nezaznamenali nedostatky pri posudzovaní príspevkov podľa vyššie uvedených kritérií profesionálnej žurnalistickej práce, ktoré by mohli byť v rozpore s § 16 písm. b) zákona č.308/2000 Z.z..

4.4 Súhrn

V monitorovanom období bolo v Hlavných správach TA 3 prezentovaných **16** politických subjektov, z toho **13** politických strán.

Za sledované obdobie sme zaznamenali celkovo **187 relevantných správ**.

Z hľadiska **priestoru** možno skonštatovať, že v Hlavných správach TA 3 bola:

- najprezentovanejšia **vláda**, jej predstavitelia dostali zároveň najväčší priestor na priamu prezentáciu,
- najprezentovanejšou politickou stranou sa stala **ĽS-HZDS**,
- **prezident** sa umiestnil na ôsmej pozícii spomedzi sledovaných subjektov,
- z politikov mal najväčší priestor na prezentáciu **R. Fico**.

Z hľadiska **spôsobu prezentácie** možno konštatovať:

- u všetkých sledovaných subjektov prevládal **neutrálny** spôsob prezentácie,
- pozitívna prezentácia bola zaznamenaná v súvislosti so stranou ĽS-HZDS,
- iba neutrálne bol prezentovaný prezident, nezávislí poslanci a politické strany SF, Liga, SZ, OKS, HZD.
- z hľadiska počtu zmienok bolo najviac negatívnych zmienok zaznamenaných pri prezentácii vlády, z hľadiska podielu negatívnych zmienok z celkového počtu zmienok o danom subjekte bol najväčší podiel negatívnych zmienok zaznamenaný pri prezentácii strany SMK,
- najviac negatívnych zmienok ako i ich najväčší podiel z celkového počtu zmienok súvisiacich s konkrétnym politikom, sme zaznamenali pri prezentácii **P. Csákyho**.

V monitorovanom období sme **nezaznamenali nedostatky** pri posudzovaní príspevkov podľa vyššie uvedených kritérií profesionálnej žurnalistickej práce, ktoré by mohli byť v rozpore s § 16 písm. b) zákona č.308/2000 Z.z..

KOMPARÁCIA

Komparatívny monitoring spravodajstva hlavných spravodajských programov STV 1, TV Markíza, televízie JOJ a TA 3 v sledovanom období od 15.9.2008 do 15.10.2008 preukázal u všetkých uvedených médií zastúpenie politických subjektov (prezident, vláda, politické strany z parlamentného spektra a nezávislí poslanci), ktoré boli v danom období mediálne skloňované. V monitorovanom spravodajstve televízií, okrem TV Markíza, boli spomínané i niektoré neparlamentné politické strany.

V rámci priestoru prezentovaných politických subjektov bola zhoda u všetkých štyroch posudzovaných televízií vykázaná v prípade **najprezentovanejšieho subjektu – vlády**. Najväčší priestor jej venovala TA 3 (39%), pričom medzi vládou a najprezentovanejšou politickou stranou bol zaznamenaný pomerne výrazný odstup (26%). Tento odstup sa postupne znižoval u STV 1 (16%), TV Markíza (10%) a v spravodajstve televízie JOJ tvoril už iba 4%.

U troch televízií (STV 1, JOJ, TV Markíza) bola druhým najprezentovanejším subjektom strana **SMK**. V Hlavných správach TA 3 sa síce umiestnila až na štvrtom mieste, ale len s malým percentuálnym rozdielom od predchádzajúcich politických strán. Môžeme teda konštatovať, že **SMK patrila medzi najmedializovanejšie politické strany počas monitorovaného obdobia**. Pod túto skutočnosť sa podpísali udalosti súvisiace s vyostrovaním slovensko-maďarských vzťahov vzniknuté počas monitorovaného obdobia, ktorým bola venovaná pozornosť vo všetkých sledovaných televíziách.

Poradie zastúpenia ďalších politických subjektov, ktoré boli prostredníctvom obrazu a slova prezentované, bolo u monitorovaných televízií odlišné. Tento rozdiel závisel od toho, ktorej z udalostí z politického diania v danom období venovali televízie svoju pozornosť:

- Medzi **prvé tri najprezentovanejšie politické subjekty** nasledujúce po vláde patrili **SMK** (u všetkých televízií), **ĽS-HZDS** (TV Markíza, JOJ, TA 3), **SNS** (TV Markíza, JOJ), **SDKÚ-DS** (STV 1, TA 3) a na základe rozsahu plochy prezentácie až 8 % v Správach STV 1 aj **prezident**.
- Prezentácii prezidenta I. Gašparoviča bola venovaná u ostatných troch televízií približne rovnaká pozornosť (v rámci celkovej plochy prezentácie získal maximálne 2%, čím sa umiestnil až na pozícii za parlamentnými stranami).

Najväčší priestor na priamu prezentáciu politických subjektov zaznamenala u všetkých monitorovaných televízií **vláda**. Najväčší priestor jej venovala TV Markíza (51%), následne STV 1 (46%), TA 3 (42%) a najmenší televízia JOJ (29%).

Televízia JOJ v porovnaní s ostatnými televíziami venovala pomerne veľký priestor priamej prezentácie aj strane SNS (20%).

Priestor priamej prezentácie prezidenta bol zaznamenaný v spravodajstve TA 3, STV 1 a televízie JOJ.

Z hľadiska spôsobu referovania **prevládali u všetkých sledovaných politických subjektov** v rámci všetkých štyroch televízií **neutrálne zmienky**.

Pri porovnaní pozitívnej a negatívnej prezentácie prevládalo (vzhľadom na vyšší počet negatívnych zmienok i vyšší percentuálny podiel negatívnych zmienok z celkovému počtu zmienok týkajúcich sa daného subjektu) negatívne prezentovanie sledovaných subjektov.

Najviac negatívnych zmienok o politických subjektoch bolo zaznamenaných v spravodajstve televízie JOJ a najmenej v spravodajstve STV 1.

U každej zo štyroch sledovaných televízií bol zaznamenaný iný subjekt s najväčším počtom negatívnych zmienok. V STV 1 to bola SMK, v TV Markíza – ĽS-HZDS (avšak s len s nepatrným rozdielom nasledovali vláda a SMK), v televízií JOJ to bola strana SNS. V televízií TA 3 bola najnegatívnejšie prezentovaná vláda.

Z hľadiska percentuálneho podielu negatívnych zmienok vo vzťahu k celkovému počtu zmienok týkajúcich sa jednotlivých subjektov boli najnegatívnejšie prezentované nasledovné subjekty: v STV 1 - SNS, v TV Markíza – SMER-SD, v televízií JOJ – nezávislí poslanci a v TA 3 - SMK.

Positívne zmienky, hoci len v malej miere, boli taktiež súčasťou informovania každej televízie. V spravodajstve STV 1 boli zaznamenané pozitívne zmienky iba v prípade prezidenta, v spravodajstve TV Markíza SMK, vláda a jednu pozitívnu zmienku ĽS-HZDS a prezident, pričom z hľadiska počtu zmienok, najviac pozitívnych zmienok bolo zaznamenaných pri prezentácii SMK a z hľadiska podielu pozitívnych zmienok z celkového počtu zmienok týkajúcich sa daného subjektu, bol na prvom mieste prezident. Výskyt pozitívnej referencie v spravodajstve televízie JOJ bol zaznamenaný u vlády a KDĽH a jedna pozitívna zmienka o ĽS-HZDS sa vyskytla v Hlavných správach TA 3.

Z politických osobností patrili v jednotlivých televíziách k trojici najmedializovanejších z hľadiska rozsahu časového priestoru nasledovní politici: STV 1 – R. Fico, I. Gašparovič, P. Csáky, TV Markíza – R. Fico, P. Csáky, Š. Harabin, JOJ – R. Fico, V. Mečiar, J. Slota, TA 3 – R. Fico, P. Csáky, I. Mikloš.

Osoba prezidenta I. Gašparoviča bola súčasťou desiatky najprezentovanejších osobností politického spektra v rámci spravodajstva STV 1 a TA 3.

Negatívny spôsob referovania v spojitosti s politikmi bol súčasťou spravodajstva každej televízie, pričom medzi trojicu najnegatívnejšie prezentovaných patrili:

- z hľadiska počtu negatívnych zmienok: v STV 1 - P. Csáky s najväčším počtom negatívnych zmienok a R. Fico a J. Mikolaj jednou negatívnou zmienkou, v TV Markíza - P. Csáky, nasledovali Š. Harabin a M. Jureňa s rovnakým počtom negatívnych zmienok. V televízii JOJ - J. Slota, po ňom nasledoval V. Mečiar a P. Csáky a v TA 3 - P. Csáky, následne R. Fico a Š. Harabin.
- z hľadiska percentuálneho podielu negatívnych zmienok vo vzťahu k celkovému počtu zmienok: v STV 1 – P. Csáky, následne J. Mikolaj a R. Fico, v TV Markíza – M. Duray, následne M. Jureňa a D. Lipšic, v televízii JOJ – Š. Harabin, následne J. Slota a s rovnakým podielom negatívnych zmienok V. Mečiar a P. Csáky a v TA 3 - P. Csáky, Š. Harabin a V. Mečiar.

Prezentácia sledovaných politických subjektov sa odvíjala od prezentovaných tém, súvisiacich s aktuálnym politickým dianím počas monitorovaného obdobia. Z tohto hľadiska možno konštatovať, že vo všetkých monitorovaných televíznych programových službách patrili medzi najprezentovanejšie približne rovnaké témy. Vyššie popísané rozdiely medzi televíziami v prezentácii jednotlivých politických subjektov a politikov boli spôsobené najmä rozdielnym priestorom, ktorý televízie jednotlivým témam venovali.

Najväčšiu odlišnosť medzi televíziami sme zaznamenali pri spravodajstve televízie JOJ (išlo o výrazne najvyšší počet negatívnych zmienok o politických subjektoch a tiež v porovnaní s ostatnými televíziami o pomerne veľký priestor priamej prezentácie venovaný strane SNS). Tento rozdiel bol spôsobený výraznou frekvenciou tém slovensko-maďarských vzťahov a vzájomných invektív politikov.

Výskyt spravodajských príspevkov, ktoré by mohli predstavovať možné porušenie ust. § 16 písm. b) zákona č. 308/2000 Z.z. o vysielaní a retransmisii bol zaznamenaný v prípade spravodajstva televízie JOJ celkovo v štyroch spravodajských príspevkoch.

V tejto súvislosti bol zaznamenaný i príspevok TV Markíza, ktorý však bude predmetom samostatnej správy v rámci prešetrovania sťažnosti.

ZÁVER

Súhrn zistených skutočností, ktoré vyplynuli z uskutočneného monitoringu hlavných spravodajských programov v STV1, TV Markíza, v televízii JOJ a TA 3 je nasledovný:

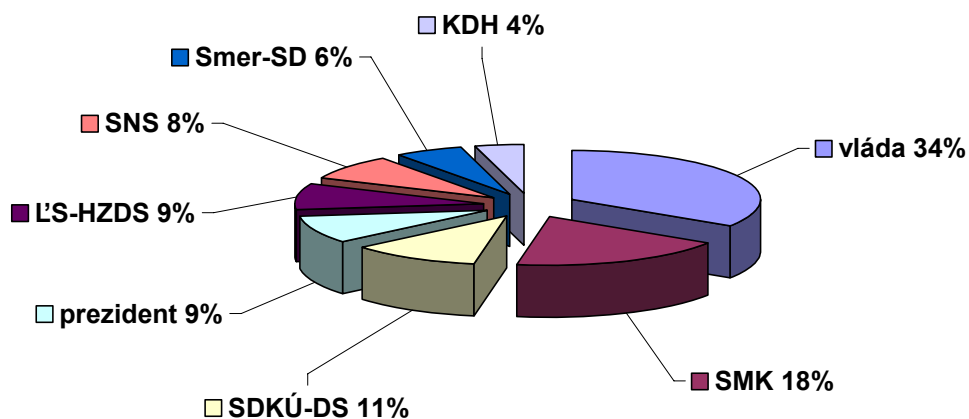
- najprezentovanejším politickým subjektom bola v sledovanom období vláda,
- najprezentovanejším politickým zoskupením bola SMK,
- spôsob prezentácie u väčšiny zaznamenaných politických subjektov, ktoré významnejším spôsobom zasiahli do celkovej plochy prezentácie bol neutrálno-negatívny. Najväčší počet negatívnych zmienok bol zaznamenaný v STV 1 u SMK, v TV Markíza u ĽS-HZDS avšak len s nepatrným rozdielom nasledovali vláda a SMK, v televízii JOJ to bola strana SNS a v televízii TA 3 vláda. Najväčší percentuálny podiel negatívnych zmienok z celkového počtu zmienok týkajúcich sa daného subjektu, bol zaznamenaný pri prezentácii: v STV 1 - SNS, v TV Markíza – Smer-SD, v televízii JOJ – nezávislých poslancov a v TA 3 – SMK. Pozitívne zmienky sa vzťahovali v STV na adresu prezidenta, v TV Markíza SMK, vlády, ĽS-HZDS a prezidenta, televízia JOJ pozitívne informovala o vláde a KDĽK a TA 3 iba o strane ĽS-HZDS,
- prítomnosť správ, ktoré môžu predstavovať rozpor s ustanovením § 16 písm. b) zákona č. 308/2000 Z.z., bola zaznamenaná iba v hlavnom spravodajstve televízie JOJ. V tejto súvislosti bol zaznamenaný i príspevok TV Markíza, ktorý je však predmetom prešetrovania samostatnej sťažnosti.

ZOZNAM PRÍLOH

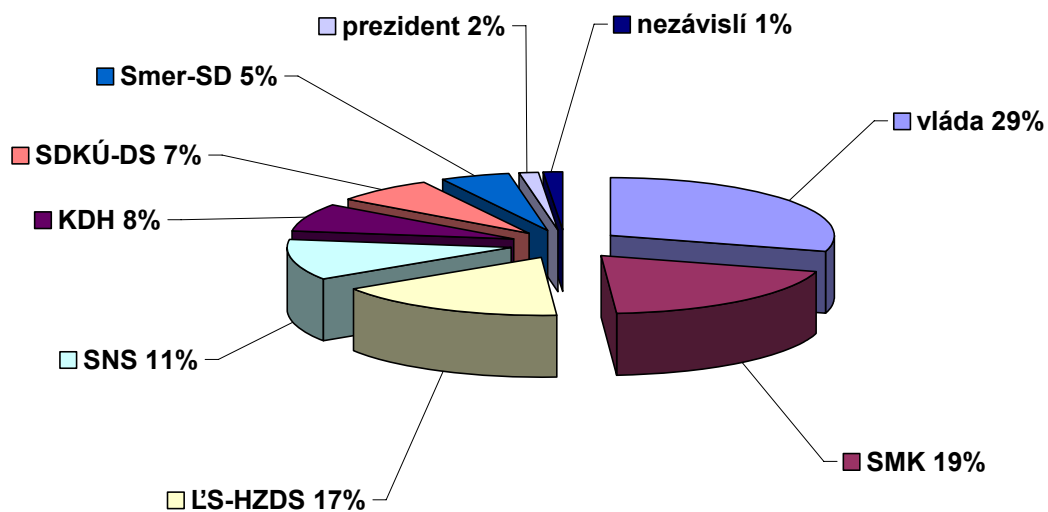
- Príloha 1** Priestor prezentácie sledovaných politických subjektov v Správach STV1
Priestor prezentácie sledovaných politických subjektov v Televíznych novinách TV Markíza
- Príloha 2** Priestor prezentácie sledovaných politických subjektov v Novinách JOJ
Priestor prezentácie sledovaných politických subjektov v Hlavných správach TA 3
- Príloha 3** Priestor priamej prezentácie sledovaných politických subjektov v Správach STV 1
Priestor priamej prezentácie sledovaných politických subjektov v Televíznych novinách TV Markíza
- Príloha 4** Priestor priamej prezentácie sledovaných politických subjektov v Novinách JOJ
Priestor priamej prezentácie sledovaných politických subjektov v Hlavných správach TA 3
- Príloha 5** Spôsob prezentácie sledovaných politických subjektov z hľadiska počtu zmienok v Správach STV1
Spôsob prezentácie sledovaných politických subjektov z hľadiska počtu zmienok v Televíznych novinách TV Markíza
- Príloha 6** Spôsob prezentácie sledovaných politických subjektov z hľadiska počtu zmienok v Novinách JOJ
Spôsob prezentácie sledovaných politických subjektov z hľadiska počtu zmienok v Hlavných správach TA 3
- Príloha 7** Prepisy spravodajských príspevkov televízie JOJ

Príloha 1

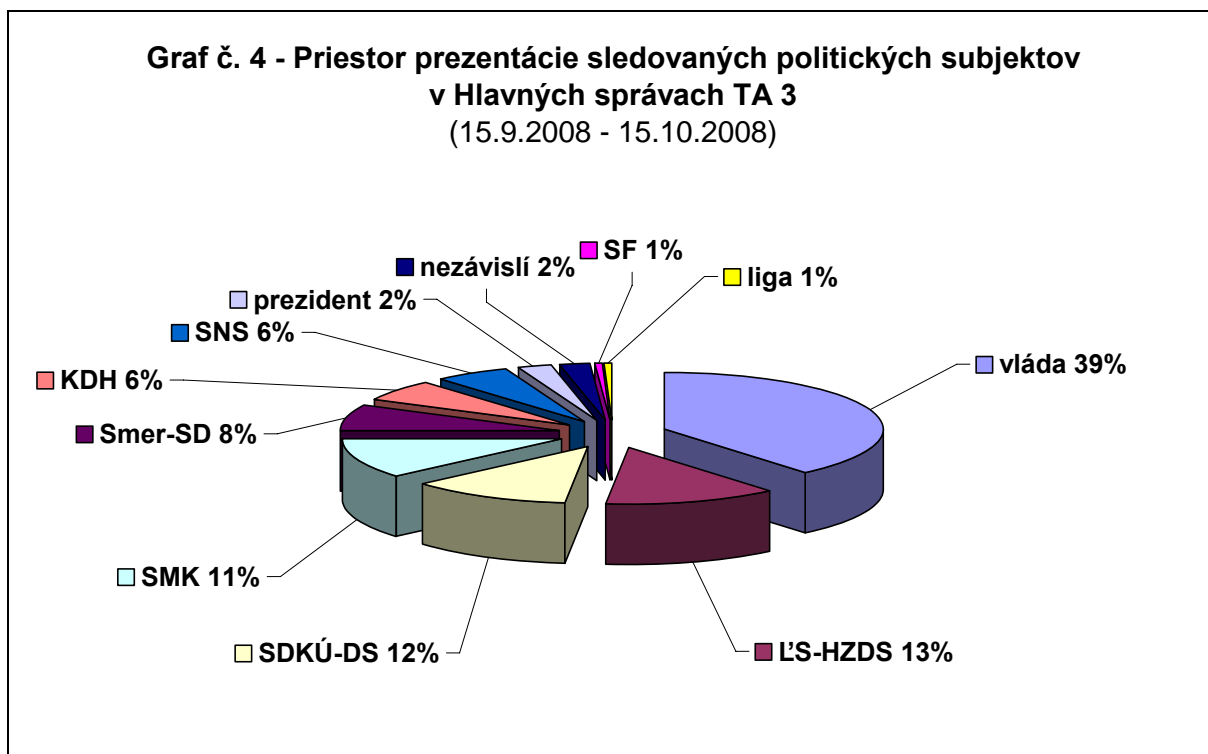
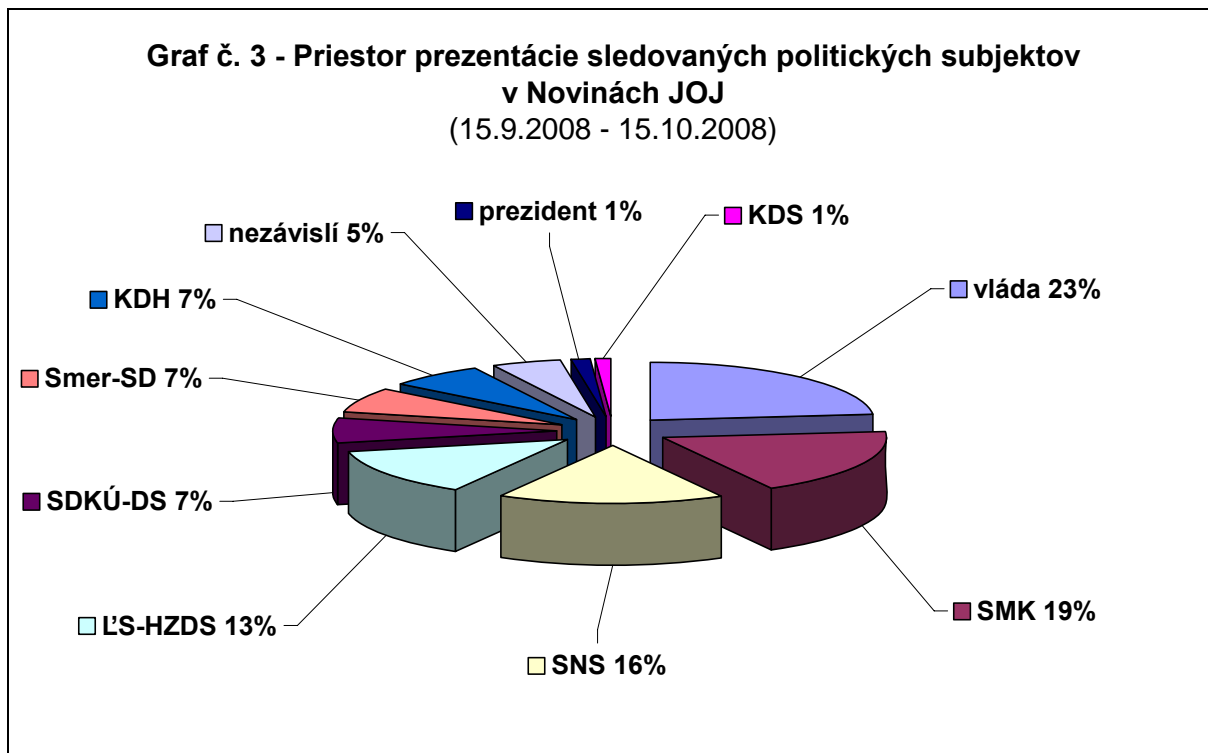
**Graf č. 1 - Priestor prezentácie sledovaných politických subjektov
v Správach STV 1
(15.9.2008 - 15.10.2008)**

**Graf č. 2 - Priestor prezentácie sledovaných politických subjektov
v Televíznych novinách TV Markíza
(15.9.2008 - 15.10.2008)**

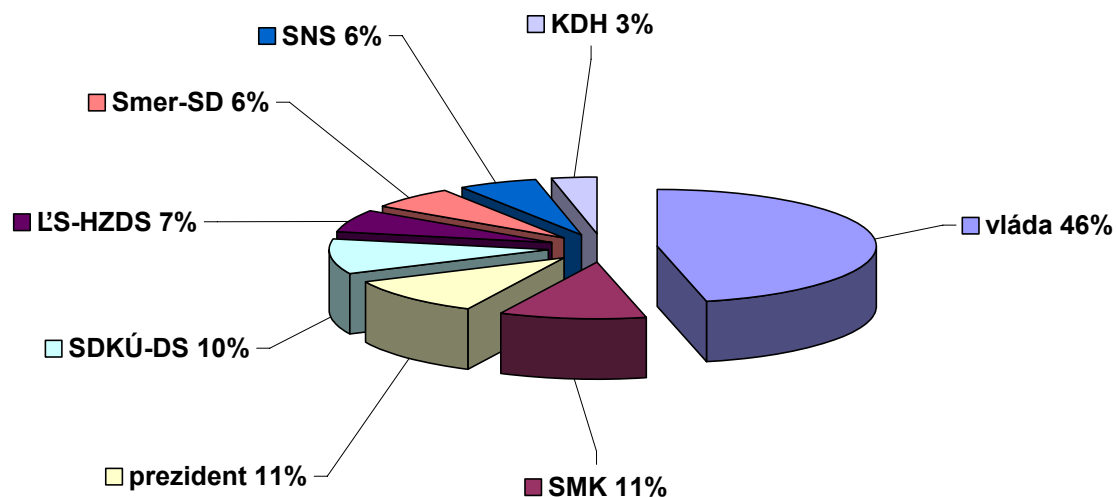

Príloha 2

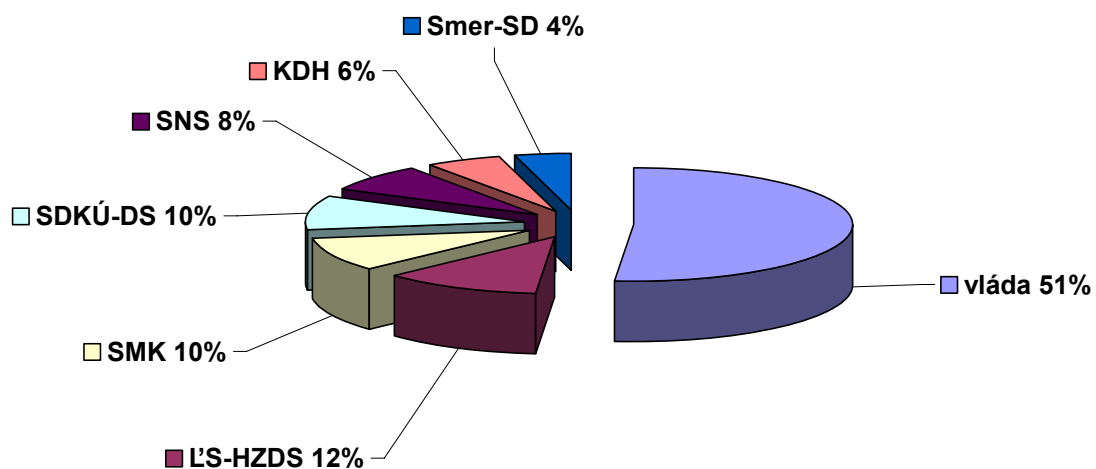

Príloha 3

Graf č. 5 - Priestor priamej prezentácie sledovaných politických subjektov v Správach STV 1
(15.9.2008 - 15.10.2008)

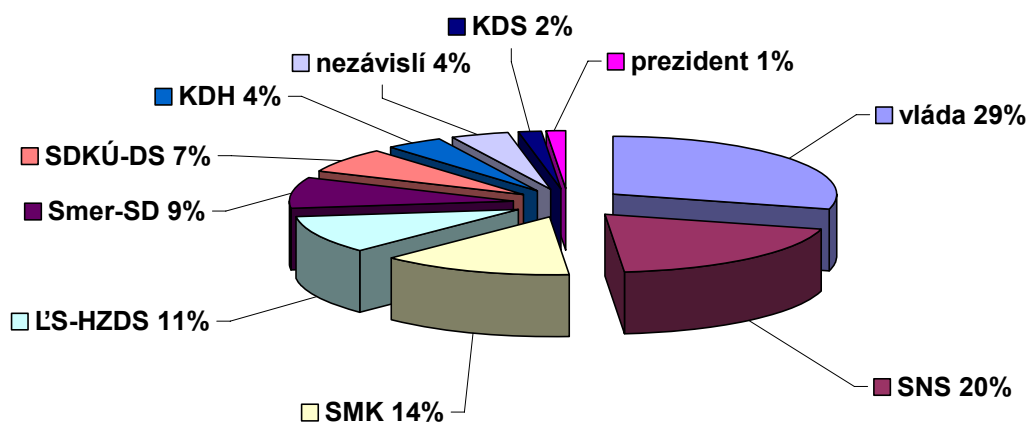

Graf č. 6 - Priestor priamej prezentácie sledovaných politických subjektov v Televíznych novinách TV Markíza
(15.9.2008 - 15.10.2008)

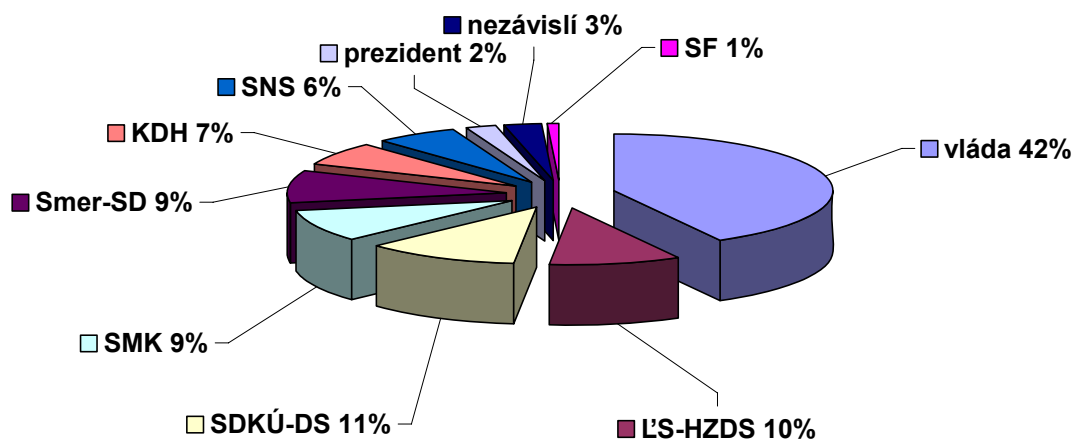

Príloha 4

Graf č. 7 - Priestor priamej prezentácie sledovaných politických subjektov v Novinách JOJ
(15.9.2008 - 15.10.2008)

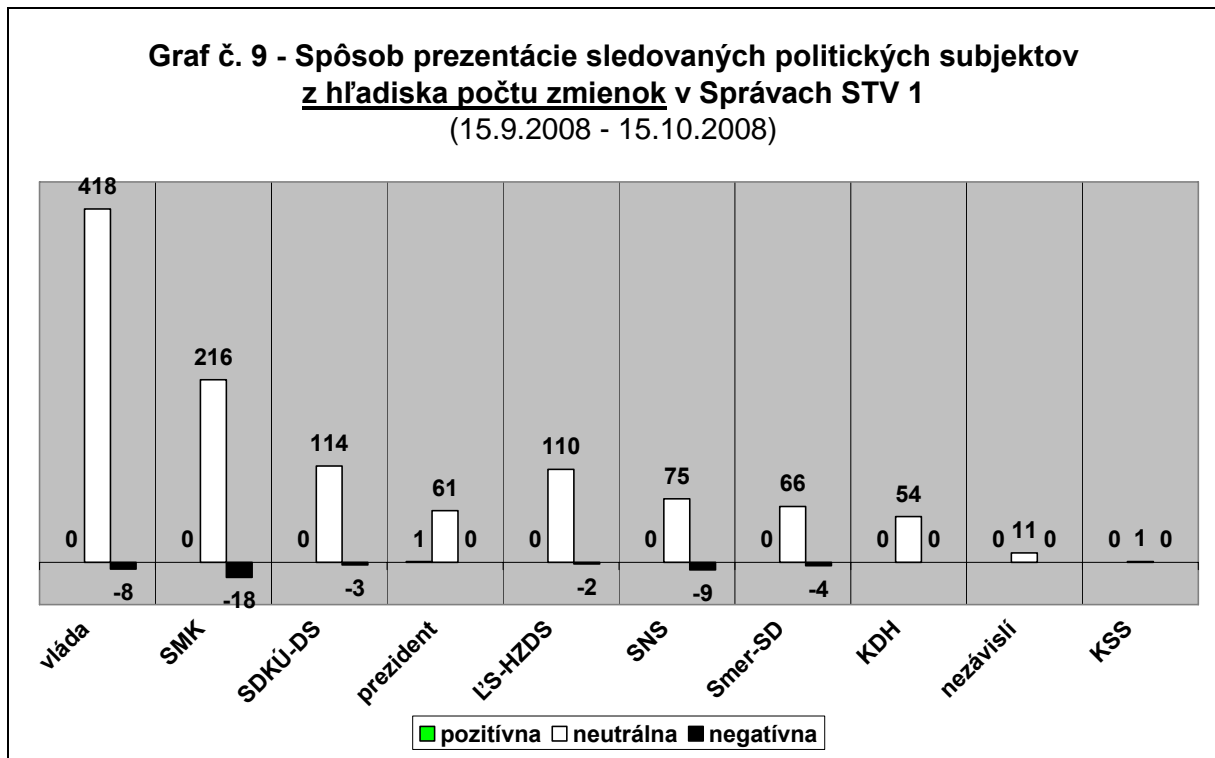
Graf č. 8 - Priestor priamej prezentácie sledovaných politických subjektov v Hlavných správach TA 3
(15.9.2008 - 15.10.2008)

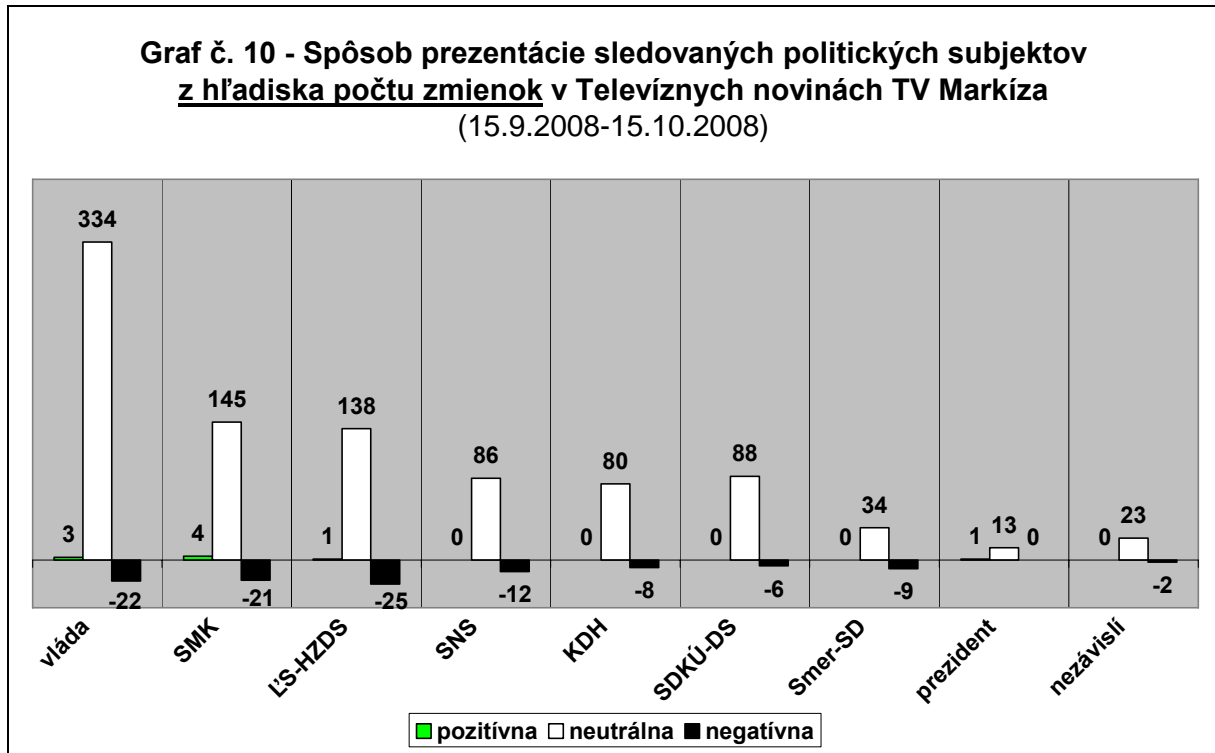

Príloha 5

Graf č. 9 - Spôsob prezentácie sledovaných politických subjektov z hľadiska počtu zmienok v Správach STV 1 (15.9.2008 - 15.10.2008)

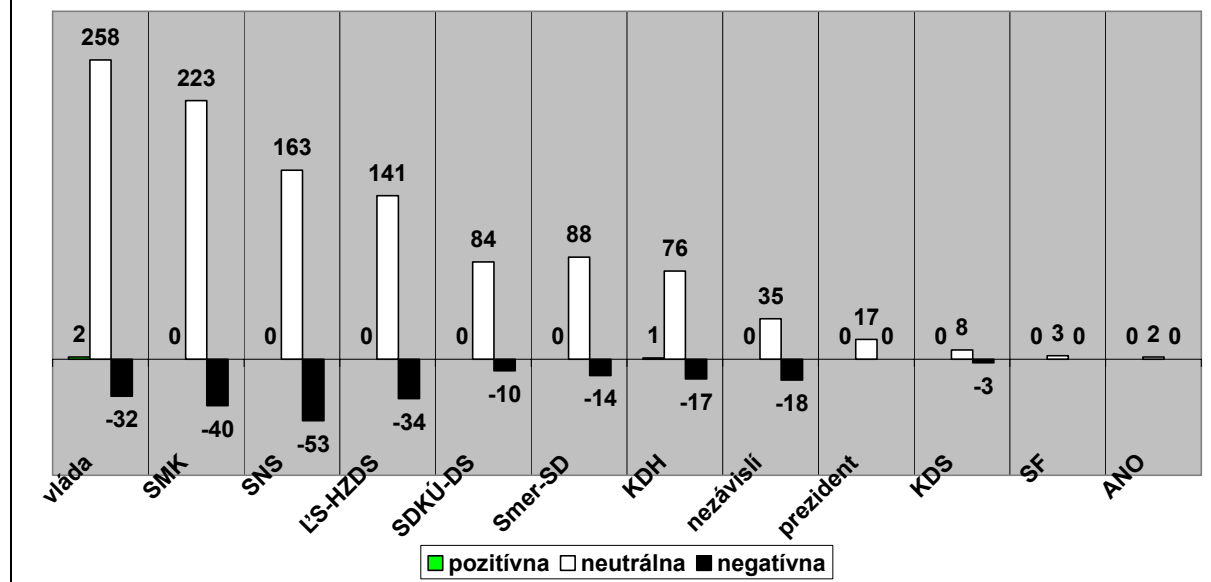
Graf č. 10 - Spôsob prezentácie sledovaných politických subjektov z hľadiska počtu zmienok v Televíznych novinách TV Markíza (15.9.2008-15.10.2008)

Príloha 6

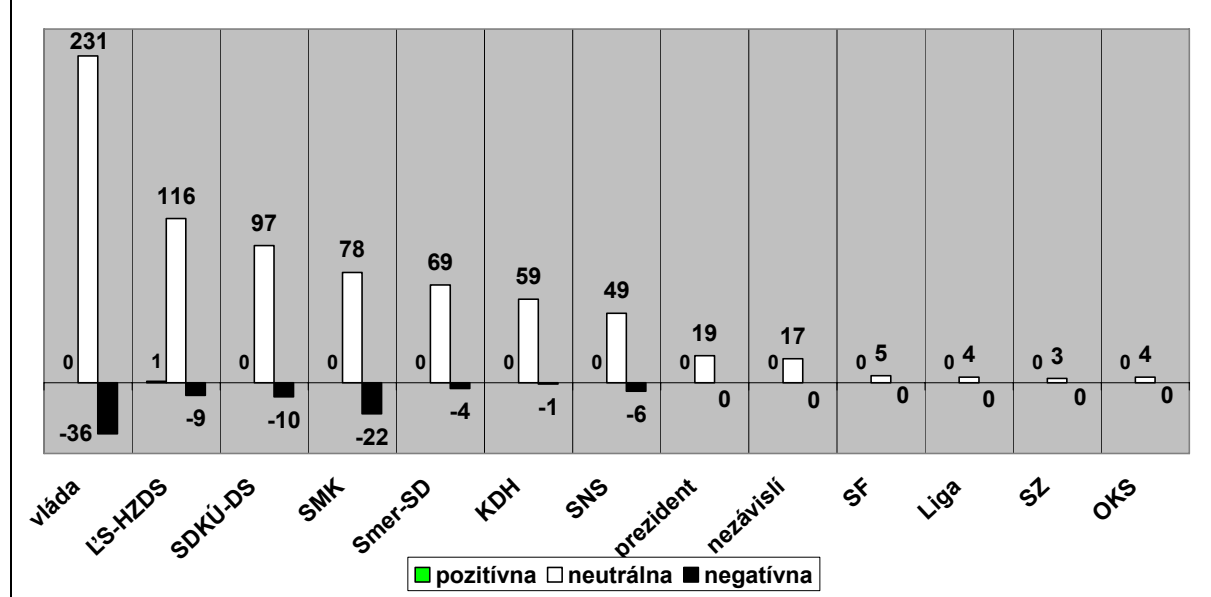
Graf č. 11 - Spôsob prezentácie sledovaných politických subjektov z hľadiska počtu zmienok v Novinách JOJ

(15.9.2008-15.10.2008)

Graf č. 12 - Spôsob prezentácie sledovaných politických subjektov z hľadiska počtu zmienok v Hlavných správach TA 3

(15.9.2008 - 15.10.2008)

Prepisy spravodajských príspevkov televízie JOJ

❖ 18.9.2008

„PRAVÁ TVÁR POLITIKY“

Moderátorka: „Poslanci neprestávajú prekvapovať. Tentokrát sa však strhla hádka medzi dvoma ľuďmi, ktorí ešte donedávna patrili pod jednu stranícku strechu. Pavol Minárik, jeden zo skupiny odídených Palkovcov a podpredsedníčka KDH Mária Sabolová.“

Redaktorka: „To, že sa nadávkami častuje koalícia a opozícia je pomerne bežné. Rovnako sa už párkrát vyskytlo aj to, že niekto niekoho poslal do basy. Ale to, že si nadávajú dvaja bývalí kolegovia, je novinka. Iskry medzi bývalými kolegami z KDH začali lietat' pre post šéfa mediálneho výboru. Po odchode Palkovcov z KDH sa začal spor o to, či jeho predsedom ostane Minárik, alebo stolička pripadne kresťanským demokratom. Všetko spustila táto veta.“

Vladimír Palko: „Začala to Mária Sabolová na poslaneckom grémiu a okamžite sa toho chopil Vladimír Mečiar. V tomto ste si kolegovia porozumeli s Vladimírom Mečiarom.“

PAVOL MINÁRIK, POSLANEC NR SR ZA KDS: „Povedala, alebo nepovedala si, že je grázel. O mne povedala, že som špina. O mne povedala, že som špina.“

MÁRIA SABOLOVÁ, PODPRESEDNÍČKA KDH: „Mňa spájať s nejakými kauzami s Vladimírom Mečiarom ma poburuje a myslím si, že je to špinavosť toto, čo urobili moji kolegovia, tol'ko.“

Pavol Minárik: „Toto je úroveň Harabina.“

Redaktorka: „Slovná strel'ba medzi Sabolovou a Minárikom je však len vrcholom ľadovca. Zákopovú vojnu totiž dvojica viedla už dlhšie. Ešte v rámci KDH totiž Sabolová nahradila Minárika vo funkcii šéfa poslaneckého klubu. Dnešné výsledné skóre, sknokautovaná politická kultúra. No a novým šéfom výboru sa stal Pavol Abrhan z KDH.
Jana Krescanko Dibáková, televízia JOJ“

❖ 22.9.2008

„DARY PRE POLITICKÉ STRANY“

Moderátorka: „Dnes vypukol ďalší škandál, spojený s darmi pre politické strany. SDKÚ a Smer totiž zabudli do finančných správ zahrnúť údaje o tom, že bratislavská mestská časť Ružinov im za pár korún prenajíma priestory. Prijímať výhody a dary od štátu či obce pritom stranám zákon zakazuje.“

Redaktorka: „Ak SDKÚ a Smer majú niečo spoločné, v tomto prípade je to spoločný problém. SDKÚ totiž platí príliš málo za prenájom priestorov tu v Dome kultúry Ružinov. No a dovtedy kým Smer kúpil túto budovu na Súmranej ulici, aj on platil Ružinovu iba drobné. Pred 10 rokmi v Ružinove rozhodli, že každá politická strana si môže prenajať meter štvorcový za 250 korún. Zákon a na jeho pilieroch aj Aliancia fair-play ale tvrdia, že rozdiel medzi dohodnutou cenou a cenou trhovou, ktorá je približne 10-násobne vyššia, je vlastne darom. A tu je problém.“

ZUZANA WIENK, ALIANCIA FAIR-PLAY: „Podľa nášho názoru ide o dvojnásobné porušenie zákona, teda ide o nepriznané dary a navyše dary v rozpore so zákonom, za ktoré by malo ministerstvo financií uložiť pokutu.“

IVAN ŠTEFANEC, POSLANEC NR SR ZA SDKÚ-DS: „V žiadnom prípade sa nemôže jednať o dar, pretože neexistuje ani darca, ani obdarovaný. Jedná sa o klasickú nájomnú zmluvu.“

KATARÍNA KLIŽANOVÁ-RÝSOVÁ, HOVORKYŇA SMER-SD: „My považujeme dnešné vyjadrenia Aliancie fair-play len za akúsi snahu očierniť stranu Smer.“

MAROŠ SMOLEC, HOVORCA MÚ RUŽINOV: „Po tom, ako Slavomír Drozd nastúpil do funkcie v januári 2007, hneď na májovom rokovaní miestnej rady navrhol zmeniť toto rozhodnutie niekde na úroveň 80 % komerčného nájmu.“

Redaktorka: „Starostovi v tričku Smeru sa však nepodarilo zvýšiť nájom z 250 korún na štvorcový meter na približne 2 tisícky. Narazil na ružinovské SDKÚ a KDH. Smer a SDKÚ pritom podľa Aliancie fair-play za roky prenájmov pekne ušetrili.“

Zuzana Wienk, Aliancia fair-play: „Sa verejne pýtame politikov, koľko takýchto prípadov ešte bude teba na to, aby naozaj pripustili zásadnú reformu kontroly financovania politických strán, aby ju presunuli na nezávislý orgán.“

Redaktorka: „Len aby sa nezabudlo. K najväčším škandálom patrí 11 igelitkových miliónov HZDS, ďalej dar pre HZDS od firmy s účasťou štátu a pre KDH od firmy s účasťou mesta. No a nezabudnuteľné prípady z histórie sa spájajú s fiktívnymi darcami SDKÚ a sporom o prevzatie jeho 22-miliónového dlhu. No a hoci strany urobili v minulosti už niekoľko pozitívnych úprav, stále je evidentne dosť špiny, aby sa pozametala.
Jana Krescanko Dibáková, TV JOJ“

❖ 27.9.2008

„NAŠI “MIERUMILOVNÍ“ POLITICI“

Moderátorka: „Politici nie sú v parlamente ešte ani mesiac. Ale za ten krátky čas už politická kultúra stihla dostať poriadne na frak.“

Moderátor: „To je pravda. Ako si isto spomínate, ústrednou témou najväčších hádok bol Daniel Lipšic. Asi netreba pripomínať, že aj vtedy sa výroky politikov blížili rétorike krčmových štangastov.“

Redaktorka: „Zdá sa, že naši politici cez leto naozaj dobre zrelaxovali. No a tak v novej parlamentnej sezóne môžu na seba opäť ukazovať svaly. Najväčšie bicepsy sa ukazovali už na začiatku septembra. Zuby na seba cerili Harabin s Lipšicom. No nezaostával však ani Ján Slota.“

ŠTEFAN HARABIN, 2.9.2008, MINISTER SPRAVODLIVOSTI SR: „Aký je rozdiel medzi Goebelsom a Lipšicom?“

ROBERT FICO, PREDSEDA VLÁDY SR: „Napísať tam na stroji meno, to dokáže každý idiot.“

JÁN SLOTA, PREDSEDA SNS: „Odhaľovali tých ohyzdných vtákov..., ...tých maďarských papagájov, ktorí sa volali turuľovia.“

Redaktorka: „Štefan Harabin sa po niekoľkých dňoch ospravedlnil. Naopak Ján Slota z maďarskej karty presedlal.“

Mária Sabolová: „Ste chudák.“

Vladimír Palko: „To čo ste predviedli, to je stoka.“

Ján Slota: „...otvorím dvere na chladničke, že na mňa vyskočí Lipšic.“

VLADIMÍR MEČIAR, PREDSEDA ĽS-HZDS: „Neprekvapujú ma stanoviská Ferka Mikloška, to je už ozaj prípad pre lekára, ja som len právnik.“

Vladimír Palko: „Mečiar je hanba slovenskej politiky a je to absolútne bahno a stoka.“

Redaktorka: „No a tohtoročný september sa zapíše veľkým písmom aj do historických análov kresťanských demokratov. Tých súčasných, aj bývalých.“

Pavol Minárik: „Povedala, alebo nepovedala si, že je grázel.“

Mária Sabolová, poslankyňa NR (KDH): „Je to špinavosť, toto čo urobili moji kolegovia.“

Redaktorka: „No a hoci sa to zdá nemožné, mnohé krajiny nám našich v podstate mierumilovných politikov možno závidia.“

Mária Ölvedyová, televízia JOJ“

❖ 6.10.2008

„SLOVENSKO-MAĎARSKÉ VZŤAHY“

Moderátorka: „Kam až môžu zájsť politické urážky? Tak to je otázka, ktorú včera neotvoril nik iný ako Ján Slota. Ten totiž zašiel až tak ďaleko, že ministerku zahraničných vecí Maďarska prirovnal k Hitlerovi.“

JÁN SLOTA, PREDSEDA SNS: „Tá strapatá pani, ktorá je skutočne strapatá, sa tu vyhráža. Jedna chudera. Môžem to prirovnat' k Henleinovcom a k tomu fúzatému mužíkovi z mníchovskej pivnice, ktorý, myslím, že mal tú istú rétoriku jak tá pani. Možno, že už tiež jej rastie, rastú tie fúziky.“

Redaktorka: „Robert Fico sa síce od vyjadrení Jána Slotu dištancoval, verejne ho však nijako nekritizoval.“

ROBERT FICO, PREDSEDA VLÁDY (SMER-SD): „Od akýchkoľvek osobných útokov sa dištancujem a neschvaľujem takéto útoky, ale...“

Redaktorka: „A premiér tradične začal poučovať.“

Robert Fico: „Ale, prosím vás, venujte sa podstate vecí. Podstatou vecí je ultimátum, ktoré nám pani ministerka zahraničných vecí dala.“

Redaktorka: „Budete poslúchať, alebo oslovíme Brusel. Takto ministerkinu nótu číta premiér. Ministerka síce predvolala slovenského veľvyslanca Migaša, skritizovala sporné učebnice a postavila sa na obranu Pála Csákyho. Je ale otázne, či porovnanie s Hitlerom je boj s rovnakými slovnými zbraňami. Ide pritom v krátkom čase už o druhého slovenského politika, ktorý oživuje nacistických predákov.“

Ján Kubiš, minister zahraničných vecí (Smer-SD): „Sú to také výroky, od ktorých sa potom odrážajú ľudia ako je pán Csáky zase, predseda druhej politickej strany a kontrujú si navzájom a asi sa v tom vyžívajú, sú ako takí dvaja bratia v jednom tričku.“

Redaktorka: „Ministerka osobnú urážku stále odmieta komentovať. Minister však z diplomatickej odvety strach nemá. No a čo sa týka SMK, Pála Csákyho zrejme čakajú krušné chvíle. V strane totiž rastie nespokojnosť hlavne po rečiach o autonómii a úvahách o mini parlamente už zajtra rokuje predsedníctvo. No a stranícki rebeli začínajú hovoriť o tom, že si prestanú dávať servítku pred ústa.
Jana Krescanko-Dibáková, TV JOJ.“